

จุฬารายของเรา

ปีที่ ๘๒ แห่งการสถาปนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลำดับที่ ๗

การปฏิรูประบบการวางแผนและ
การใช้ทรัพยากรกายภาพ

๒๕๓๙ - ๒๕๔๒

■ ปก : อาจารย์จรรมนง แสงวิเชียร

คำนำ

สภาพแวดล้อมทางกายภาพของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นประเด็นสำคัญยิ่งของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปัจจุบัน ทั้งในทางที่จะสนับสนุนส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการให้เป็นเลิศ และในทางที่เป็นอุปสรรคอย่างยิ่งต่อการปฏิบัติพันธกิจของมหาวิทยาลัยในใจกลางเมืองหลวง การเติบโตของกรุงเทพมหานครได้สร้างมลพิษเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและส่งผลกระทบต่อมหาวิทยาลัย ในขณะที่มหาวิทยาลัยเป็นแหล่งสร้างและถ่ายทอดความรู้ในระดับนำเกี่ยวกับสภาวะแวดล้อม และมหาวิทยาลัยก็ต้องปฏิบัติตนเป็นต้นแบบที่ดีแก่สังคมในการรักษาสภาพแวดล้อมที่ดีด้วย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้มีส่วนในการแก้ปัญหาสภาพแวดล้อมในระยะที่ผ่านมาไม่ใช่น้อย ทั้งที่เป็นผลจากการพัฒนาทางกายภาพเช่น การก่อสร้างอาคารสูงหรือจากการขยายตัวของประชาคมในแง่ของจำนวนนิสิตและบุคลากร เช่น ปัญหาการจราจร หรือจากการศึกษาค้นคว้าวิจัยของมหาวิทยาลัย เช่น ภาควิชาพิษจากการทดลอง นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังมิได้มีฐานข้อมูลที่ครบถ้วนสมบูรณ์และทันเหตุการณ์ที่จะใช้ในการวางแผนและบริหารจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพให้มีประสิทธิภาพได้

การปฏิรูประบบบริหารทางกายภาพจึงเป็นประเด็นสำคัญมากประเด็นหนึ่งในการปฏิรูประบบงานบริหารวิชาการที่สภามหาวิทยาลัยในการประชุมเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๓๙ อนุมัติให้เร่งรัดดำเนินการ เอกสารจุฬาฯ ของเรา ฉบับนี้ได้สรุปผลการดำเนินงานในส่วนของปฏิรูประบบบริหารทางกายภาพที่ได้ปฏิรูปไปในระยะปี ๒๕๓๙ ถึงต้นปี ๒๕๔๓ เพื่อให้เป็นที่ทราบถึงสถานภาพและเพิ่มข้อเสนอแนะในการดำเนินงานสืบต่อเนื่องไปจนกว่าจะบรรลุเป้าหมาย ด้วยความหวังว่าจะเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมโดยทั่วไป

ศาสตราจารย์ เทียนฉาย กีระนันทน์
อธิการบดี

มีนาคม ๒๕๔๓

สารบัญ

	หน้า
๑. แม่บทการปฏิรูประบบการวางแผนและการใช้ทรัพยากรกายภาพ	๑
๒. การจัดระบบบริหารจัดการอาคารและสถานที่	๔
๒.๑ การพัฒนาระบบสารสนเทศปริภูมิด้านกายภาพ	๔
๒.๒ ระบบฐานข้อมูลประเภทพื้นที่ใช้สอยภายในอาคาร	๖
๒.๓ การศึกษาเพื่อกำหนดการใช้พื้นที่บริเวณสนามกีฬา	๗
๒.๔ การวางแผนออกแบบและการก่อสร้าง	๘
๒.๕ ระบบบริหารจัดการอาคารอย่างมีประสิทธิภาพ	๙
๒.๖ การปรับปรุงอาคารและสถานที่ภายหลังการปรับย้ายสถานที่ทำการ	๑๓
๓. การจัดระบบประกอบอาคารและระบบกายภาพอื่น ๆ	๑๖
๓.๑ การสำรวจเบื้องต้นสภาพแนวท่อประปาภายนอกอาคาร	๑๖
๓.๒ การสำรวจมาตรฐานระบบป้องกันอัคคีภัยในอาคาร	๑๘
๓.๓ การสำรวจเบื้องต้นระบบลิฟท์ในอาคาร	๒๐
๔. การพัฒนาด้านกายภาพ	๒๓
๔.๑ การพัฒนาไปสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว	๒๓
๔.๒ โครงการมหาวิทยาลัยปลอดมลพิษ	๒๔
๔.๓ โครงการมหาวิทยาลัยประหยัดพลังงาน	๒๘
๔.๔ การปรับปรุงอาคารสิ่งก่อสร้าง	๓๕
๔.๕ การก่อสร้างใหม่	๓๗
๔.๖ การพัฒนาที่เริ่มดำเนินการขั้นเตรียมการแล้ว	๓๙
๕. การปฏิรูประบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	๔๑
๕.๑ การจัดตั้งสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ	๔๑
๕.๒ การดำเนินการปรับสถานภาพสถาบันบริการคอมพิวเตอร์	๔๒
๕.๓ สถานภาพปัจจุบันของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	๔๔

๖.	แผนแม่บทการพัฒนาที่ดินในเขตพาณิชย์	๔๙
๗.	ผังแม่บทการใช้ที่ดินเขตการศึกษา	๕๕
๘.	การดำเนินการเกี่ยวกับที่ดินซึ่งส่วนราชการอื่นขอยืมใช้และที่ดินอื่น	๖๐
	๘.๑ พื้นที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตพลศึกษา ขอยืมใช้	๖๐
	๘.๒ พื้นที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตปทุมวัน ขอยืมใช้	๖๑
	๘.๓ พื้นที่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตอุเทนถวาย	๖๒
	๘.๔ โครงการติดตั้งสถานีไฟฟ้าย่อยของการไฟฟ้านครหลวง	๖๓
	๘.๕ โครงการขยายเขตการศึกษา อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี	๖๔
	๘.๖ การใช้ที่ดินของมหาวิทยาลัยในโครงการรถไฟฟ้าใต้ดิน	๖๕
	๘.๗ การใช้ที่ดินที่อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ และโครงการดารารัถิรมย์	๖๗

๑. แม่บทการปฏิรูประบบการวางแผนและการใช้ทรัพยากรกายภาพ

ตามที่สภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอนุมัติในหลักการให้ดำเนินการตามแผนการปฏิรูประบบงานบริหารวิชาการของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ ๕๖๒ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๓๙ นั้น ได้ให้ความเห็นชอบในวัตถุประสงค์และแนวทางการดำเนินการปฏิรูปฯ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูประบบการวางแผนและการใช้ทรัพยากรกายภาพไว้ว่า “ให้วิเคราะห์และจัดระบบบริหารจัดการอาคารและสถานที่ของมหาวิทยาลัย รวมทั้งระบบประกอบอาคาร เครือข่ายสารสนเทศ การจราจร สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและส่งเสริมภาพลักษณ์เมืองมหาวิทยาลัย” นอกจากนี้ก็ให้ “ปรับผังแม่บทและแผนการก่อสร้างอาคารในมหาวิทยาลัยให้มีความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงผังภายในมหาวิทยาลัย และภายนอกมหาวิทยาลัย” กับ “จัดทำแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินนอกเขตปทุมวันของมหาวิทยาลัยเพื่อรองรับการพัฒนาทางวิชาการและการจัดหาผลประโยชน์”

ในการประชุมต่อมา จึงได้เห็นชอบการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาระบบการวางแผนและใช้ทรัพยากรกายภาพขึ้นดำเนินการตามภารกิจการปฏิรูปข้างต้น คณะกรรมการประกอบด้วย*

รองศาสตราจารย์ ต่อพงศ์ ยมนา	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.วีระ สัจกุล	รองประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์เลอสม สสถาปิตานนท์	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.บัณฑิต จุลาสัย	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.ครรชิต ผิวนวล	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ พิทยพัฒน์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จุมพล พรหมพิทักษ์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิรักษ์ สุจริตตานนท์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิสุทธิ ช่อวิเชียร	กรรมการ
อาจารย์ กี ขนิษฐานันท์	กรรมการ

*ตำแหน่งทางวิชาการในครั้งที่มีคำสั่งแต่งตั้ง

อาจารย์ น.ท.ไตรวัฒน์ วิริยศิริ ร.น.	กรรมการ
อาจารย์ กวีไกร ศรีหิรัญ	กรรมการ
ผู้แทนสภาคณาจารย์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพนนท์ ตาปนานนท์	กรรมการและเลขานุการ

พร้อมกันนั้นสภามหาวิทยาลัยก็ได้กำหนดขอบข่ายภารกิจกรดำเนินงานของคณะกรรมการฯ ไว้เป็น ๓ ประการคือ

- (๑) ปรับผังแม่บทและแผนการก่อสร้างอาคารในมหาวิทยาลัย ให้มีความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในมหาวิทยาลัยและภายนอกมหาวิทยาลัย
- (๒) จัดทำแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินนอกเขตปทุมวันของมหาวิทยาลัย เพื่อรองรับการพัฒนาทางวิชาการและการจัดหาผลประโยชน์
- (๓) วิเคราะห์และจัดระบบบริหารจัดการอาคารและสถานที่ของมหาวิทยาลัย รวมทั้งระบบประกอบอาคาร เครือข่ายสารสนเทศ การจราจร สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและส่งเสริมภาพลักษณ์ "เมืองมหาวิทยาลัย"

ซึ่งทั้ง ๓ ประการนั้น ตรงกับวัตถุประสงค์ของการดำเนินการปฏิรูประบบบริหารงานวิชาการของมหาวิทยาลัยทุกประการ

เป็นระยะเวลากว่า ๓ ปีครึ่งนับจากที่สภามหาวิทยาลัยได้กำหนดหลักการและวัตถุประสงค์ของการปฏิรูปฯ นั้น คณะกรรมการฯ และส่วนงานต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยได้ปฏิบัติภารกิจตามที่กำหนดไว้นั้นมากพอสมควร จึงพอประมวลสรุปได้ว่า

- (๑) การดำเนินงานจัดทำแผนแม่บทในเขตพาณิชย์ของมหาวิทยาลัยแล้วเสร็จและเสนอสภามหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบในการประชุมครั้งที่ ๕๗๘ เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๐
- (๒) การดำเนินงานจัดทำผังแม่บทการใช้ที่ดินในเขตการศึกษาแล้วเสร็จ และเสนอสภามหาวิทยาลัยรับทราบ และให้ความเห็นชอบในการประชุม ครั้งที่ ๖๐๕ เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓

- (๓) การศึกษาวิเคราะห์หลายโครงการที่มีจุดประสงค์ในการกำหนดฐานข้อมูล หรือหาแนวทางในการปรับปรุงหรือแก้ไขปัญหาคอขวด เพื่อพัฒนาไปสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว มหาวิทยาลัยปลอดมลพิษและมหาวิทยาลัยประหยัดพลังงานในที่สุด ได้มีความคืบหน้าไปมาก และหลายกรณีที่ได้ดำเนินการขึ้นปฏิบัติสืบต่อเนื่องไปแล้วด้วย

ในเอกสารนี้จะได้นำเสนอความคืบหน้าของการดำเนินงานปฏิรูประบบบริหารด้านกายภาพในระยะเวลาเกือบ ๔ ปีที่ผ่านมา โดยจะนำเสนอเป็นบท ๆ รวมทั้งสิ้น ๘ บท

๒. การจักระบบบริหารจัดการอาคารและสถานที่

๒.๑ การพัฒนาระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ด้านกายภาพ

ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Spatial Information System, SIS) หรือ ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System, GIS) เป็นระบบที่สามารถตอบสนองกิจกรรมต่างๆ ที่ต้องใช้ข้อมูลทางด้านกายภาพ โดยเฉพาะข้อมูลแผนที่ในการวิเคราะห์เชิงพื้นที่และตำแหน่งในการวางแผนและแก้ปัญหาเพื่อให้การพัฒนาทางด้านกายภาพของมหาวิทยาลัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มหาวิทยาลัยจึงเห็นควรให้มีการพัฒนาและปรับปรุงข้อมูลในระบบฐานข้อมูลกายภาพให้อยู่ในสถานะที่สามารถเรียกใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและใช้เป็นระบบข้อมูลสนับสนุนในการตัดสินใจ (Decision Supporting System, DSS) การนำเอาเทคโนโลยีทางด้านระบบสารสนเทศมาใช้ในการผนวกข้อมูลเชิงตำแหน่ง (Spatial Data) กับข้อมูลอรรถาธิบาย (Attribute Data) ที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกัน จะช่วยให้มหาวิทยาลัยบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวได้

มหาวิทยาลัยจึงได้มอบหมายให้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัย เยี่ยงวีรชน ดำเนินการโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ด้านกายภาพสำหรับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ด้วยงบประมาณ ๑.๔๘ ล้านบาท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ทางด้านกายภาพที่มีอยู่แล้วให้เป็นหมวดหมู่และสามารถจัดเก็บในรูปแบบของฐานข้อมูลในระบบสารสนเทศ รวมทั้งออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ทางด้านกายภาพของมหาวิทยาลัย และเพื่อให้ได้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (SIS) ทางด้านกายภาพ และใช้เป็นระบบข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจ (DSS) ที่สามารถเรียกใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อมูลต่าง ๆ ที่นำเข้าสู่ระบบสารสนเทศ ได้แก่ แผนที่เขตการศึกษาของมหาวิทยาลัย แผนที่ผังภายในอาคารแต่ละอาคาร ข้อมูลประวัติอาคาร ข้อมูลพื้นที่ใช้สอยของอาคาร ข้อมูลระบบสาธารณูปโภค เช่น ระบบไฟฟ้า ระบบประปา ระบบโทรศัพท์ ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบลิฟท์ ระบบกำจัดขยะ และข้อมูลระบบจราจร

การศึกษาเพื่อเตรียมการครั้งนี้ได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อดำเนินการในอนาคตดังนี้

- ก. การปรับปรุงระบบงาน เนื่องจากการดำเนินงานเกี่ยวกับข้อมูลทางด้านกายภาพของมหาวิทยาลัยมีหลายส่วนที่เกี่ยวข้อง และมหาวิทยาลัยมีการพัฒนาทางด้านกายภาพอยู่ตลอดเวลา โดยมีการใช้ข้อมูลประเภทแผนผังและแบบแปลนอย่างสม่ำเสมอ แต่ข้อมูลส่วนใหญ่อยู่ในรูปแบบของกระดาษไขและพิมพ์เขียวซึ่งยากต่อการปรับปรุงแก้ไขและดูแล การที่จะทำการปรับเปลี่ยนข้อมูลทั้งหมดให้อยู่ในรูปของอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นเวกเตอร์ (Vector Format) ที่โดยทั่วไปใช้กับโปรแกรม AutoCAD นั้น เป็นการสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูงและใช้เวลาค่อนข้างมาก การใช้วิธีเก็บให้อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นภาพ (Raster Format) ทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายน้อยกว่า ในอดีตการใช้ข้อมูลในลักษณะนี้ไม่ค่อยจะได้ประโยชน์มากนักด้วยเหตุที่ยังมีคุณสมบัติไม่แตกต่างจากแบบที่เป็นกระดาษไขหรือพิมพ์เขียวคือไม่สามารถแก้ไขข้อมูลบนแบบนั้นได้ แต่ปัจจุบันความก้าวหน้าทางด้านการประมวลผลด้วยภาพ (Image Processing) ประกอบกับเทคนิคกระบวนการการทำงานใหม่ด้วยระบบโปรแกรมจัดการเอกสารแบบแปลนทางด้าน CAD ทำให้สามารถใช้ประโยชน์จากแบบที่เป็นภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเมื่อแบบภาพนั้นมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาแบบนั้นก็จะอยู่ในรูปของเวกเตอร์โดยอัตโนมัติ ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างต่อเนื่องและรองรับการใช้ประโยชน์ของระบบสารสนเทศด้านกายภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ มหาวิทยาลัยควรมีการปรับปรุงระบบวิธีการจัดการเกี่ยวกับข้อมูลแบบแปลนที่มีอยู่เดิมเพื่อให้การไหลของข้อมูลโดยเฉพาะข้อมูลเชิงตำแหน่งเป็นไปอย่างต่อเนื่องในรูปลักษณะของระบบจัดการเอกสารแบบแปลน (Drawing Document Management System, DDMS).
- ข. การพัฒนาระบบ การดำเนินงานของมหาวิทยาลัยมีแนวโน้มต้องการระบบงานที่มีประสิทธิภาพโดยมีค่าใช้จ่ายน้อยที่สุดทั้งทางด้านกำลังคนและการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม การใช้ระบบสารสนเทศปริภูมิด้านกายภาพจึงควรมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในส่วนของพัฒนาและปรับปรุงระบบ

โปรแกรมประยุกต์ตามความต้องการของการใช้งานและในเวลาที่เหมาะสม รวมถึงการพัฒนาแบบจำลองต่าง ๆ สำหรับใช้ในการวิเคราะห์เพื่อให้สามารถรองรับและสนับสนุนการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยที่อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงในอนาคตข้างหน้า

เมื่อการพัฒนาดำเนินงานได้ครอบคลุมการปฏิบัติงานในแต่ละส่วนของสำนักบริหารระบบกายภาพ ทางมหาวิทยาลัยสามารถขยายระบบเดิมเป็นระบบเครือข่ายภายในสำนักฯ เอง และอาจขยายการดำเนินการจัดสร้างระบบข่าวสารสำหรับผู้บริหารได้โดยใช้ระบบเครือข่ายภายในมหาวิทยาลัย (Intranet) ที่มีอยู่แล้ว

๒.๒ ระบบฐานข้อมูลประเภทพื้นที่ใช้สอยภายในอาคาร

สืบเนื่องจากโครงการปรับปรุงระบบฐานข้อมูลด้านกายภาพของมหาวิทยาลัย ซึ่งได้ดำเนินการปรับปรุงข้อมูลแผนผังของอาคารในเขตพื้นที่การศึกษาให้ครบทุกอาคารแล้วนั้น จากข้อมูลที่ได้พบว่าอาคารต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยมีความหลากหลายของการใช้พื้นที่ ซึ่งยังมีการแบ่งประเภทการใช้สอยแตกต่างกัน ไม่เป็นประเภทเป็นหมวดหมู่อย่างชัดเจน ไม่เป็นมาตรฐานและขาดความเหมาะสมในการนำไปวิเคราะห์ข้อมูลประเภทการใช้สอยได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ การปรับปรุงระบบประเภทการใช้พื้นที่อาคารและห้องต่างๆ ของอาคารในมหาวิทยาลัยใหม่จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยบ่งชี้ถึงประสิทธิภาพการใช้พื้นที่อาคารแต่ละประเภท และยังสามารถนำข้อมูลที่วิเคราะห์ได้ ไปประกอบการวางแผนการบริหารการใช้พื้นที่อาคารและห้องต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในอนาคต

มหาวิทยาลัยได้พัฒนาโครงการปรับปรุงระบบฐานข้อมูลเฉพาะระบบประเภทพื้นที่ใช้สอยภายในอาคาร ด้วยงบประมาณ ๙๕,๐๐๐ บาท เพื่อปรับปรุงระบบข้อมูลประเภทการใช้พื้นที่อาคารและห้องต่าง ๆ ในอาคารทุกหลังภายในมหาวิทยาลัย (ยกเว้นพื้นที่บริเวณคณะแพทยศาสตร์) ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผลการสำรวจพบปัญหาในการกำหนดมาตรฐานหลายประการเช่น การกำหนดชื่อพื้นที่ใช้สอย รหัสของอาคารและรหัสของห้อง การปรับปรุงบันทึกข้อมูลให้ทันสมัยเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการที่ไม่สามารถจำแนกแยกแยะไปสู่การครอบครองพื้นที่ในระดับหน่วยงานย่อยเช่นภาควิชา และ

ความไม่สมบูรณ์ในตัวของคุณสมบัติที่ได้รับกลับมาจากคณะด้วยสาเหตุต่าง ๆ กัน โครงการนี้จึงให้ข้อเสนอแนะว่า น่าจะต้องจัดให้มีการสำรวจโดยการเข้าไปในพื้นที่โดยตรงและตีความหมายการใช้พื้นที่โดยคณะทำงาน ซึ่งจะใช้เวลาและค่าใช้จ่ายสูงขึ้น ดังนั้นการวิเคราะห์ระบบการใช้พื้นที่อาคารห้องต่าง ๆ และพื้นที่รวมจำแนกตามหน่วยงานและจำแนกตามประเภทการใช้สอยจึงต้องชะลอออกไป

๒.๓ การศึกษาเพื่อกำหนดการใช้พื้นที่บริเวณสนามกีฬา

การศึกษาในกรณีนี้เป็นกรณีเฉพาะตามมติของคณะกรรมการกำกับแผนฯ ในการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๔๐ ให้ดำเนินการจัดทำข้อกำหนดการใช้พื้นที่บริเวณสนามกีฬา เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาปรับปรุงสนามกีฬากลางแจ้งที่ควรจะให้สอดคล้องกับผังแม่บทของมหาวิทยาลัย รวมทั้งใช้ในการวางแผนการใช้ที่ดิน ระบบการจราจร และระบบสาธารณูปโภคไปพร้อมกันตามนโยบายการพัฒนาด้านกายภาพของมหาวิทยาลัย

โครงการนี้ดำเนินการศึกษาโดย อาจารย์ นวาท ไตรวัฒน์ วิริยศิริ และอาจารย์กวีไกร ศรีหิรัญ ในงบประมาณ ๙๒,๐๐๐ บาท

ผลการศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะหลายประการและมหาวิทยาลัยได้เริ่มดำเนินการบางส่วนแล้ว ได้แก่การปรับระบบการจราจร ปรับเปลี่ยนเส้นทางจราจรและประตูเข้า – ออก การพัฒนาทางเท้าให้เพิ่มขึ้น จัดให้มีที่จอดรถเพิ่มขึ้น (ซึ่งก็คือการเตรียมการสำหรับอาคารจอดรถ – จามจุรี ๙) นอกจากนั้นผลการศึกษาได้แนะนำให้ปรับแนวเขตที่ดินเพื่อใช้ประโยชน์โดยเฉพาะด้านธรรมสถาน เพื่อให้แนวพื้นที่สวนกีฬาและสวนนาการมีความชัดเจนยิ่งขึ้นและเป็นการสร้างความต่อเนื่องเชื่อมโยงระหว่างพื้นที่สนามเทนนิส สนามกีฬาในร่ม สนามกีฬากลางแจ้ง (ซึ่งได้มีการพัฒนาเพิ่มเติมเป็นสวนสุขภาพแล้วเป็นอาทิ) ประการสำคัญที่ผลการศึกษาได้เสนอแนะคือให้มีการปรับปรุงสภาพอาคารและสิ่งแวดล้อมโดยรอบอาคารให้เอื้ออำนวยต่อกิจกรรม และปรับย้ายหน่วยงานที่ไม่เกี่ยวข้องออกจากพื้นที่ รวมทั้งส่งเสริมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องเช่น ชมรมกีฬาของสโมสรนิสิต และเป็นที่คาดหมายว่ามหาวิทยาลัยคงต้องก่อสร้างอาคารเพิ่มเติมในพื้นที่นี้เพื่อสนับสนุนและรองรับกิจกรรมการกีฬาในอนาคต

๒.๔ การวางแผนออกแบบและก่อสร้างอาคาร

การที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ประกอบด้วยหลายหน่วยงาน มีการก่อสร้างอาคารทั้งอาคารใหม่และทดแทนอาคารเดิมจำนวนมากและต่อเนื่องตลอดเวลา โดยใช้งบประมาณก่อสร้างสูงขึ้นทั้งงบประมาณแผ่นดิน และงบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย อีกทั้งมีสัดส่วนงบลงทุนสูงเมื่อเปรียบเทียบกับงบดำเนินการในแต่ละปี โดยเฉพาะในช่วงยี่สิบปีที่ผ่านมา มีการก่อสร้างอาคารขนาดใหญ่สูงหลายชั้น มีระบบประกอบอาคารและใช้เทคนิคซับซ้อน ทำให้มูลค่าก่อสร้างแต่ละอาคารสูงมาก ใช้เวลาก่อสร้างนานหลายปี มีหน่วยงานดำเนินการและใช้อาคารร่วมกันหลายฝ่าย ซึ่งแม้ว่าจะดำเนินการตามระเบียบทางราชการ และระเบียบปฏิบัติอื่นๆ ของมหาวิทยาลัยแล้วก็ตามก็ยังมีปัญหาอุปสรรคบางประการ บางครั้งสร้างความเสียหายแก่ทรัพย์สินเสียหายเวลาและมีผลกระทบต่อการใช้อาคาร มหาวิทยาลัยจึงเห็นควรที่จะมีการศึกษาสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงระบบการวางแผนการก่อสร้างและการใช้อาคารต่อไป

โครงการ "การวางแผนและการดำเนินการงานออกแบบและก่อสร้างอาคาร" ที่มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการไปนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบและวิธีการ หน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานวางแผนและก่อสร้างอาคาร ตลอดจนการใช้และดูแลอาคาร ทั้งในอดีตและปัจจุบัน เพื่อนำมาวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน รวมทั้งเพื่อศึกษาเปรียบเทียบและเสนอแนะแนวทางการจัดวางระบบที่เหมาะสม โครงการนี้รับผิดชอบดำเนินการโดย รองศาสตราจารย์ เลอสม สถาปิตานนท์ รองศาสตราจารย์ ดร.บัณฑิต จุลาสัย อาจารย์ นาวาโท ไตรวัฒน์ วิริยศิริ และอาจารย์อดุลย์ศักดิ์ เจริญชัย ในวงเงินงบประมาณ ๑๑๐,๐๐๐ บาท โครงการนี้ได้ศึกษาวิเคราะห์การดำเนินงานออกแบบและก่อสร้าง โดยจำแนกตามประเภทและขนาดของอาคาร นับตั้งแต่นั้นตอนการศึกษาความต้องการ การวางแผนก่อสร้าง การงบประมาณ การออกแบบและตรวจสอบ การตรวจรับอาคาร การเตรียมการใช้ ตลอดจนถึงการใช้และดูแลรักษาอาคาร

ผลการศึกษาได้เสนอทางเลือกในการบริหารจัดการงานด้านกายภาพทั้งระบบที่กล่าวถึงนั้น เป็น ๓ แนวทางเลือก ซึ่งแต่ละแนวทางเลือกนั้นแตกต่างกันที่หน่วยงานผู้ดำเนินการ (และรับผิดชอบ) ได้แก่หน่วยงานวางผังแม่บท (ในขณะที่ศึกษานั้นเป็นหน่วยงานในกองแผนงาน) หรือหน่วยงานกายภาพส่วนกลาง (ในขณะที่ศึกษานั้นคือกองอาคารสถานที่) หรือหน่วยงานระดับคณะ /

สถาบันต่าง ๆ ทางเลือกแต่ละแนวมีจุดอ่อน จุดแข็งแตกต่างกันโดยเฉพาะเมื่อพิจารณาผลที่เกิดขึ้นในเชิงประสิทธิภาพของการใช้อาคารและข้อจำกัดในประโยชน์ใช้สอยของอาคาร

การปรับปรุงโครงสร้างองค์กรเป็นสำนักงานมหาวิทยาลัยตามแผนปฏิรูประบบงานบริหารวิชาการส่วนหนึ่งได้ปรับโครงสร้างองค์กรส่วนนี้โดยโอนงานวางผังแม่บทเดิมเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของ "สำนักบริหารระบบกายภาพ" ที่จัดขึ้นใหม่ ดังนั้นการประสานงานศึกษาเบื้องต้น ออกแบบ ก่อสร้าง จนถึงการใช้และดูแลรักษาอาคารจึงเป็นภารกิจของหน่วยงานระดับ "สำนัก" เดียวกันก็น่าจะเพิ่มประสิทธิภาพและแก้ไขปัญหาที่มีอยู่ได้ ทั้งนี้ก็เป็นผลส่วนหนึ่งของการศึกษาโครงการนี้เอง

๒.๕ ระบบบริหารจัดการอาคารอย่างมีประสิทธิภาพ

ในระยะเวลาที่ผ่านมามหาวิทยาลัยได้ก่อสร้างอาคารใหม่จำนวนมาก การบริหารจัดการอาคารแต่ละประเภท แต่ละหลังมีวิธีการที่แตกต่างกันเป็นผลให้ค่าใช้จ่าย ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการใช้และการดูแลอาคารแตกต่างกันออกไปและค่าใช้จ่ายอาคารก็มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ทำให้มีความจำเป็นที่จะต้องควบคุมและปรับปรุงการใช้อาคารให้คุ้มค่า มีประสิทธิภาพสูงสุด มหาวิทยาลัยจึงจัดให้มีการศึกษาระบบการบริหารจัดการอาคารในมหาวิทยาลัย เพื่อเปรียบเทียบและวิเคราะห์ประสิทธิภาพ และข้อดีข้อเสีย ของแต่ละระบบสำหรับใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานและแนวทางในการบริหารจัดการอาคารของมหาวิทยาลัยต่อไป

(๑) โครงการวิจัยระบบบริหารจัดการและการดูแลรักษาอาคารในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (๒๕๔๑)

โครงการนี้ซึ่งได้รับการสนับสนุนโดยกองทุนรัชดาภิเษกสมโภช ปีการเงิน ๒๕๔๑ เป็นงบประมาณ ๗๖,๐๐๐ บาท โดยมี รศ.ดร.บัณฑิต จุลาลัย และคณะเป็นผู้ดำเนินการ ได้ดำเนินการโดยใช้กรณีศึกษารวมทั้งสิ้น ๑๒ อาคาร ได้ทำการสำรวจ รวบรวมข้อมูลลักษณะทางกายภาพ การใช้งานของอาคาร การบริหารและโครงสร้างของหน่วยงาน บุคลากรที่รับผิดชอบ ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ตลอดจนปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น การศึกษาได้ข้อสรุปว่ารูปแบบหรือระบบของการบริหารจัดการและดูแลรักษาอาคารของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปัจจุบัน มี ๔ รูปแบบ คือ

แบบ ก : การบริหารจัดการอาคารและงานดำเนินการด้านอาคารสถานที่ อาศัยเจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน และของมหาวิทยาลัยดำเนินการเองเกือบทั้งหมด โดยมีงานดำเนินการบางอย่าง ซึ่งเป็นงานที่ต้องการผู้เชี่ยวชาญเฉพาะจึงต้องจัดจ้างบริษัทภายนอกมาดำเนินการ แบบนี้เป็นแบบที่ใช้มากที่สุด แต่มีประสิทธิภาพและค่าใช้จ่ายต่ำ

แบบ ข : งานดำเนินการส่วนใหญ่จัดจ้างบริษัทภายนอกมาดำเนินการ ระบบนี้ต้องการที่จะเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพของงาน และลดค่าใช้จ่าย โดยเฉพาะภาระค่าใช้จ่ายผูกพันของแรงงานในการดำเนินงาน ระบบนี้ให้ประสิทธิภาพการทำงานที่สูงขึ้นกว่าแบบ ก โดยประสิทธิภาพการทำงานสูงหรือต่ำ ขึ้นอยู่กับการควบคุมและจัดการของหน่วยงานที่ทำหน้าที่บริหารจัดการอาคารนั้น ๆ

แบบ ค : จัดจ้างบริษัทภายนอกมาดำเนินการทั้งหมด แต่การบริหารจัดการยังเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่หน่วยงาน มีเพียงอาคารเดียวที่ใช้ระบบนี้ คือ อาคารวิทยกิตติ ระบบนี้มีประสิทธิภาพเป็นที่น่าพอใจ และมีค่าใช้จ่ายที่ไม่สูงเกินไปนัก แต่หน่วยงานที่ทำหน้าที่บริหารจัดการอาคาร ต้องมีความรู้ความชำนาญ ถึงจะสามารถกำกับระบบนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แบบ ง : ทั้งการบริหารจัดการอาคาร และงานดำเนินการด้านอาคารสถานที่ จัดจ้างบริษัทภายนอกมาดำเนินการทั้งหมด ระบบนี้เป็นระบบที่เริ่มการทดลองใช้ในอาคารวิทยนิเวศน์มีประสิทธิภาพในการทำงานสูงและให้ความยืดหยุ่นแก่มหาวิทยาลัยค่อนข้างมาก แต่มีค่าใช้จ่ายสูงมาก

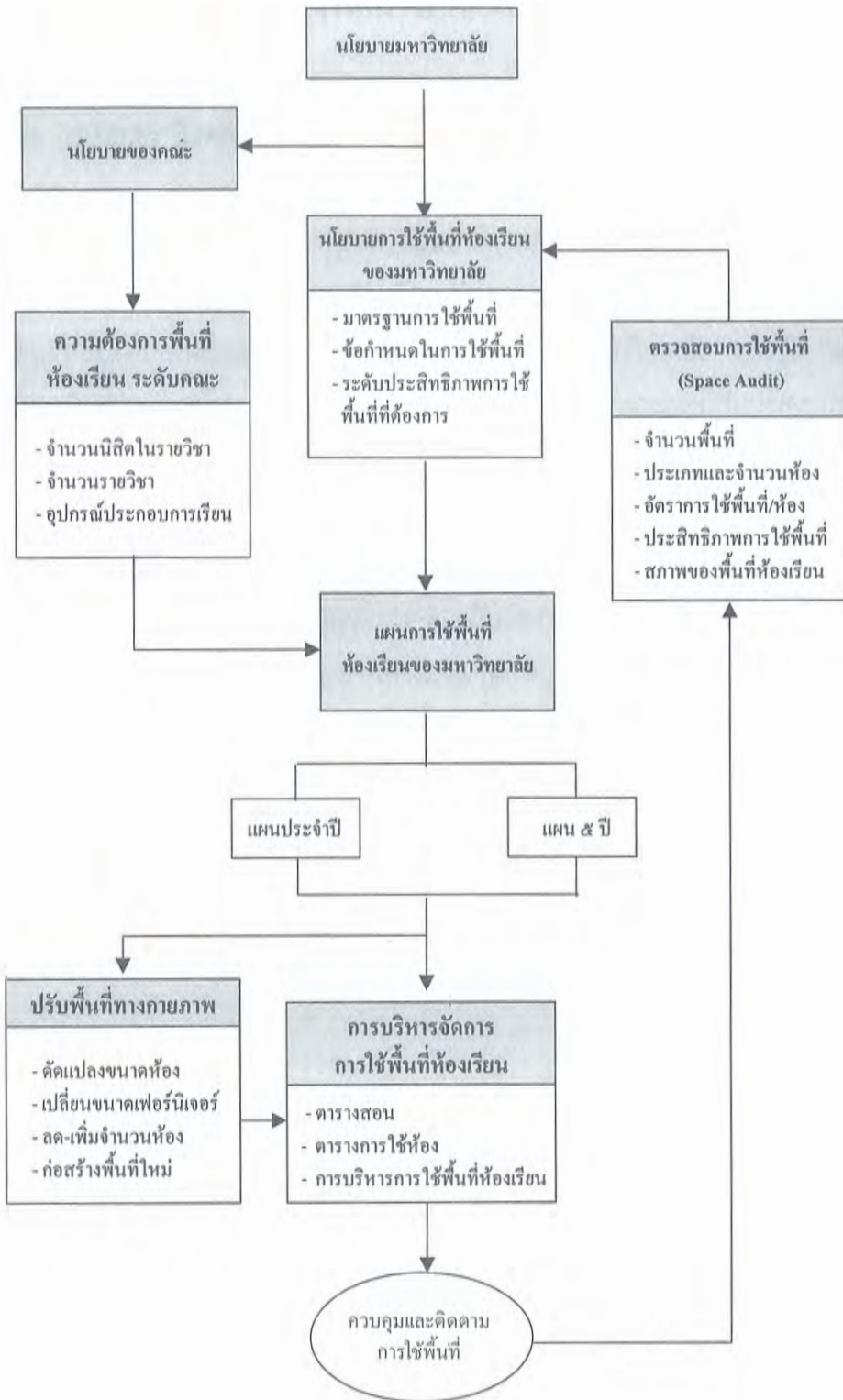
มหาวิทยาลัยควรจัดทำคู่มือการออกแบบอาคาร รายการวัสดุ อุปกรณ์ ฐานข้อมูล การซ่อมแซม บำรุงรักษา ตลอดจนงบประมาณ เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจต่อไป รวมทั้งควรจัดทำแผนระยะสั้น ระยะยาว และการพัฒนางานบริหารจัดการอาคาร ตลอดจนจัดให้มีบุคลากรประจำอาคารสถานที่และพัฒนาบุคลากรที่มีอยู่เดิมให้มีความรู้ความสามารถที่จะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้ในการทำการด้านดูแลรักษา งานซ่อมบำรุงนั้นอาจต้องให้ประสบการณ์สูง ความชำนาญเฉพาะทาง ซึ่งอาจไม่คุ้มกับการจ้างบุคลากรประจำ ดังนั้นอาจต้องคำนึงถึงการให้บริการจากบริษัทเอกชนภายนอกด้วย

(๒) โครงการวิจัยการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พื้นที่อาคารเรียนในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (๒๕๔๒)

เป็นโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนรัชดาภิเษกสมโภชโดยมี รศ.เลอสม สภาปิตานนท์ และคณะเป็นผู้ดำเนินการ ด้วงงบประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ บาท

การวิจัยพบว่ารูปแบบการเรียนการสอนโดยทั่วไปของแต่ละคณะไม่แตกต่างกันมาก เช่น การเรียนการสอนแบบบรรยาย แบบบรรยายเชิงอภิปราย แบบ Brainstorming Group และแบบสัมมนา เป็นต้น เป็นผลให้อาคารต่าง ๆ มีรูปลักษณะพื้นที่ใช้สอยหรือห้องเรียนที่คล้ายคลึงกัน การใช้พื้นที่ห้องเรียนที่มีลักษณะการใช้สอยที่ใกล้เคียงร่วมกันระหว่างคณะ จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการใช้งานพื้นที่ และยังช่วยลดความจำเป็นในการก่อสร้างอาคารใหม่อีกทางหนึ่งด้วย

จากการศึกษาเฉพาะกรณีของเขตพื้นที่การศึกษาที่ ๑ (วิทยาศาสตร์ชีวภาพ) พบว่ายังมีปัญหาในการใช้พื้นที่ห้องเรียน ซึ่งส่งผลให้ประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ของพื้นที่นั้นต่ำกว่าที่ควร ด้วยประเด็นสำคัญคือ (๑) ขาดความร่วมมือและประสานงานในการจัดตารางสอนและการใช้ห้องเรียนทั้งภายในและระหว่างคณะ (๒) ขาดการติดตามการเปลี่ยนแปลงความต้องการพื้นที่ห้องเรียน (๓) ขาดการวางแผนและกำหนดนโยบายในการใช้พื้นที่ห้องเรียนที่เหมาะสมดังนั้นโครงการนี้จึงเสนอแนะให้มหาวิทยาลัยจัดทำแผนงานและระบบการบริหารจัดการการใช้พื้นที่อาคารเรียนที่ยืดหยุ่นและตอบสนองรวดเร็วกับความต้องการพื้นที่ห้องเรียนที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทั้งนี้ได้เสนอทางเลือก โดยแสดงเป็นแผนภูมิสรุปดังนี้

๒.๖ การปรับปรุงอาคารและสถานที่ภายหลังการปรับย้ายสถานศึกษา

กรณีเพิ่มส่วนหนึ่งของการดำเนินตามผังแม่บทของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะการปรับปรุงอาคารที่มีอายุใช้งานมานาน และยกเลิกการใช้งานอาคารที่หมดอายุการใช้งาน ในปัจจุบันมีประเด็นเป็นกรณีที่ค้างอยู่ระหว่างดำเนินการ ๓ กรณี

กรณีทีหนึ่ง การย้ายภาควิชาเคมีจากอาคารเคมี ๑ และอาคารเคมี ๓ ไปยังอาคารเรียนและปฏิบัติการคณะวิทยาศาสตร์ การก่อสร้างอาคารเรียนและปฏิบัติการคณะวิทยาศาสตร์มาจากความจำเป็นในการขยายพื้นที่รองรับการเพิ่มจำนวนนิสิต การสร้างขนาดห้องเรียนให้เหมาะสมต่อการใช้งาน และสร้างพื้นที่ให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนและการวิจัย ทั้งนี้โดยมีข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับเหตุผลไว้อีกประการหนึ่งด้วยว่า ให้นำหน่วยงานเดียวกันหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอยู่ร่วมกัน ใกล้กันหรือต่อเนื่องกัน โดยเฉพาะการย้ายภาควิชาเคมีจากเคมี ๑ เคมี ๒ และเคมี ๓ มารวมอยู่สถานที่เดียวกันเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและที่สำคัญคืออาคารและระบบสาธารณูปโภคภายในอาคารของภาควิชาเคมีเดิมหมดสภาพการใช้งาน และอาคารเดิมนั้นไม่มีระบบบำบัดน้ำเสียและสารเคมี ในปัจจุบันประมาณว่าอาคารเรียนและปฏิบัติการคณะวิทยาศาสตร์ จะก่อสร้างแล้วเสร็จใช้งานได้ในเดือนมิถุนายน ๒๕๔๓ ส่วนอาคารวิจัยและตรวจสอบอัญมณี ซึ่งยังพอมีพื้นที่ให้ดัดแปลงใช้งานการเรียนการสอนได้บ้างนั้นก็ได้ออกสร้างเสร็จแล้ว ดังนั้นการปรับย้ายน่าจะเตรียมการให้พร้อมและดำเนินการได้ในระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๔๓ ซึ่งเป็นระยะหยุดภาคการศึกษาเป็นอย่างช้า เพื่อมหาวิทยาลัยจะได้ดำเนินการปรับปรุงพื้นที่อาคารเคมี ๑ และเคมี ๓ เพื่อใช้ประโยชน์อื่นที่เหมาะสมต่อไป

กรณีที่สอง การย้ายคณะศิลปกรรมศาสตร์ไปยังพื้นที่และอาคารส่วนที่รับคืนจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตปทุมวัน อาคารของคณะศิลปกรรมศาสตร์ในปัจจุบันเป็นอาคารเก่าที่หมดอายุแล้ว (ก่อสร้างตั้งแต่ปี ๒๕๔๒) สภาพทรุดโทรมและต้องซ่อมแซมทุกปี และคณะศิลปกรรมศาสตร์ยังขาดห้องปฏิบัติการสำหรับนิสิตในสาขาวิชาต่าง ๆ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ได้ทำข้อตกลงกับมหาวิทยาลัยในการส่งมอบอาคารคืนให้มหาวิทยาลัยเป็น ๒ ระยะ ทั้งนี้ในระยะแรกได้ส่งคืนอาคาร ๓ และอาคาร ๔ และมหาวิทยาลัยได้ปรับปรุงให้ใช้เป็นห้องปฏิบัติการของนิสิต

คณะศิลปกรรมศาสตร์ ตั้งแต่ปี ๒๕๔๒ แล้ว บัดนี้ได้กำหนดการส่งคืนอาคาร ๕ ซึ่งเป็นอาคารใหญ่ มีสำนักงานโครงการเงินกู้ของทบวงมหาวิทยาลัยขอยืมใช้ และขอใช้ต่อไปอีกประมาณ ๓ ปี โดยยืมใช้ชั้นที่ ๖ และครึ่งหนึ่งของชั้นที่ ๕ มหาวิทยาลัยได้เตรียมการเข้าปรับปรุงพื้นที่และอาคาร ๕ นี้แล้ว ประมาณว่าน่าจะแล้วเสร็จได้ภายในเวลาไม่ช้า และคณะศิลปกรรมศาสตร์น่าจะย้ายเข้าที่ทำการใหม่นี้ได้ทั้งหมด ในระหว่างภาคต้นปีการศึกษา ๒๕๔๓ โดยข้อตกลงมีอยู่ว่าคณะศิลปกรรมศาสตร์ ย้ายออกมาจากอาคารเดิมและอาคารบรมราชกุมารีด้วย พื้นที่ใหม่ที่ทำการใหม่นี้จะมากกว่าเดิม ประมาณ ๒,๐๐๐ ตารางเมตร

กรณีที่สาม การย้ายภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์จากอาคารจามจุรี ๘ (หรืออาคารสถาบันบริการคอมพิวเตอร์เดิม) ไปยังอาคารเรียนและปฏิบัติการคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ได้ก่อสร้างอาคารเรียนและปฏิบัติการแล้วเสร็จมากกว่าปีแล้ว และในคณะใหม่นี้ได้ออกแบบและเตรียมพื้นที่ไว้สำหรับภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ทั้งภาควิชาด้วย ในระยะที่ผ่านมาได้มีการขนย้ายภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ไปเกือบทั้งหมดแล้ว คงค้างอยู่เฉพาะอาจารย์เพียง ๒ - ๓ ราย ซึ่งยังใช้สถานที่เรียนและสอนอยู่ในภาคการศึกษาที่ผ่านมา บัดนี้ปิดภาคการศึกษาแล้ว คณะวิศวกรรมศาสตร์ควรดำเนินการตามข้อตกลงที่มีอยู่ได้เสร็จสิ้นโดยเร็ว เพื่อให้สอดคล้องกับกำหนดการเข้าปรับปรุงอาคารจามจุรี ๘ นี้ ทั้งนี้มหาวิทยาลัยกำหนดเร่งปรับปรุงอาคารจามจุรี ๘ ((ซึ่งอยู่ในสภาพทรุดโทรมมาก) ตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๔๓ เพื่อเตรียมการจัดให้เป็นที่พักทำการของศูนย์ทดสอบทางวิชาการ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นผู้ให้บริการทดสอบต่าง ๆ รวมทั้งการจัดการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยด้วย และภารกิจเริ่มขยายตัวเพิ่มขึ้นมาก อนึ่ง กรณีนี้ทางมหาวิทยาลัย ได้มีหนังสือแจ้งคณะวิศวกรรมศาสตร์ ให้ดำเนินการจัดและส่งมอบคืนพื้นที่ให้มหาวิทยาลัยดำเนินการปรับปรุงเป็นหลายครั้งแล้วด้วย

กรณีที่สี่ เป็นการเตรียมการปรับย้ายที่ทำการของสถาบันเอเชียศึกษาจากอาคารประชาธิปไตยรำไพพรรณีเดิม เข้าสู่อาคารวิทย์พัฒนา ในพื้นที่ชั้นที่ ๒ - ๓ เมื่ออาคารวิทย์พัฒนาได้รับการบูรณะปรับปรุงแล้วและศูนย์ทดสอบทางวิชาการได้ย้ายไปยังอาคารจามจุรี ๘ แล้ว ทั้งนี้สถาบันเอเชียศึกษาก็จะได้ปรับขยายภารกิจรวมไปถึงนานาชาติศึกษาและย้ายที่ทำการเพื่อรองรับภารกิจที่เพิ่มขึ้นตามมติสภามหาวิทยาลัยด้วย และในที่สุดสถาบันวิจัยสังคมก็จะสามารถเคลื่อนเข้าใช้พื้นที่ของสถาบัน

เอเชียศึกษา (เดิม) ได้เพื่อให้รองรับภารกิจส่วนที่รับโอนมาจากสถาบันเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนา
ชนบทเดิม ในปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินการออกแบบเพื่อปรับปรุงบูรณะอาคารวิทย์พัฒนา คาดว่า
กิจกรรมทั้งหมดน่าจะแล้วเสร็จและสถาบันเอเชียศึกษาน่าจะปรับย้ายเข้าที่ทำการใหม่นี้ได้ภายใน
ปลายปี ๒๕๔๓

๓. การจัดระบบประกอบอาคารและระบบกายภาพอื่น ๆ

๓.๑ การสำรวจเบื้องต้นสภาพแนวท่อประปาภายนอกอาคาร

เนื่องจากระบบท่อน้ำประปาของมหาวิทยาลัยได้ใช้งานมาเป็นเวลานานมาก และตลอดเวลาที่ผ่านมามีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและเพิ่มเติมเสมอมาจนไม่สามารถทราบชัดถึงสภาพปัจจุบันของระบบการจ่ายน้ำประปาในมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะส่วนที่เป็นพื้นที่เขตการศึกษา และปัจจุบันได้เกิดปัญหาน้ำไม่ไหลหรือไหลอ่อน เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการใช้อาคารและการเรียนการสอนและการวิจัยในบางพื้นที่ มหาวิทยาลัยจึงให้ลำดับสำคัญกับการศึกษาเพื่อสำรวจเบื้องต้นแนวท่อส่งน้ำประปาภายนอกอาคาร เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนในการปรับปรุงสาธารณูปโภค และใช้จัดระบบประกอบอาคารต่อไป

โครงการสำรวจนี้ดำเนินการโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธเรศ ศรีสถิตย์ และนายนิรันดร์ ชันติมงคล ในวงเงินงบประมาณ ๙๐,๐๐๐ บาท ทำการสำรวจระบบท่อน้ำประปาอันได้แก่ ขนาดท่อและแนวทิศทางการจ่ายน้ำภายนอกอาคารของหมู่อาคารต่างๆ ในเขตการศึกษาทั้งฝั่งตะวันออกและตะวันตกของถนนพญาไท สำรวจสภาพการใช้งานของท่อน้ำประปา และการชำรุดเสียหายของท่อน้ำในส่วนต่างๆ ตลอดจนปัญหาอื่นๆ ในการใช้น้ำประปา และได้สำรวจความต้องการน้ำใช้ทั้งหมดเพื่อเปรียบเทียบกับขนาดของท่อน้ำที่มีอยู่ในปัจจุบัน ผลของโครงการสำรวจให้จัดทำเป็นแผนปฏิบัติการแก้ไขระบบท่อน้ำประปา และประเมินราคาเบื้องต้นด้วย

การสำรวจพบว่าจำเป็นต้องดำเนินการแก้ไขปัญหาโดยด่วน เนื่องจากรายจ่ายค่าน้ำประปาของทั้งมหาวิทยาลัยสูงถึงกว่า ๒๐ ล้านบาทต่อปี และมีแนวโน้มสูงขึ้นตลอดมา การดำเนินการปรับปรุงระบบท่อน้ำและอื่น ๆ น่าจะมีส่วนช่วยลดความสูญเสียและประหยัดรายจ่ายนี้ได้มาก โครงการสำรวจได้เสนอแนวทางปรับปรุงเร่งด่วน ตัวอย่างเช่น

คณะครุศาสตร์	จัดให้มีถังพักน้ำดี ขนาด ๑.๕ ลบ.ม. จำนวน ๑๐ ใบ ในแต่ละอาคาร
คณะทันตแพทยศาสตร์	ติดต่อการประปานครหลวงให้มาเปลี่ยนมาตรวัดน้ำประปา
คณะเภสัชศาสตร์	ให้มีการสำรวจใหม่อีกครั้ง โดยว่าจ้างคณะสำรวจตามหลักวิชาการ

คณะรัฐศาสตร์	มาตรวัดน้ำประปาที่ฝังอยู่ใต้พื้นให้ทำการขุด และจัดทำบล็อกมีฝาปิด เพื่อป้องกันสิ่งอื่น ๆ ไปสะสมในบล็อก ส่วนบิ๊มน้ำที่มีแรงดันไม่พอสมควรเปลี่ยนบิ๊มน้ำใหม่
คณะเศรษฐศาสตร์	ก่อสร้างบ่อพักน้ำใหม่
คณะวิทยาศาสตร์	ติดต่อเจ้าหน้าที่การประปานครหลวงให้มาเปลี่ยนมาตรวัดน้ำตัวใหม่ ส่วนมาตรที่ ๓๑ มีน้ำซึมที่วาล์วก่อนเข้ามามาตรวัดน้ำ ต้องติดต่อเจ้าหน้าที่การประปานครหลวงมาแก้ไข
บัณฑิตวิทยาลัย	เปลี่ยนขนาดเส้นท่อประปาให้มีขนาดใหญ่ขึ้น
คณะศิลปกรรมศาสตร์	เปลี่ยนท่อในบ่อพักน้ำใหม่แทนท่อเก่าที่มีสนิมจับ ให้มีการสำรวจท่อรั่ว โดยว่าจ้างคณะสำรวจตามหลักวิชาการ
สถาบัน ๒	เปลี่ยนท่อในบ่อพักน้ำใหม่แทนท่อเก่าที่เป็นสนิม
อาคารวิทยกิตติ์	ติดตั้งอุปกรณ์ลดแรงดันของน้ำบริเวณสุขภัณฑ์ชั้นล่าง
สมาคมนิสิตเก่าจุฬาฯ	ให้มีการสำรวจหาท่อรั่วภายในอาคาร โดยว่าจ้างคณะสำรวจตามหลักวิชาการ

และตัวอย่างเช่นที่บัณฑิตวิทยาลัย พบว่ามีปริมาณน้ำที่เข้าบ่อพักไม่พอ ทำให้น้ำในบ่อพักน้ำประปาแห้ง สมควรเปลี่ยนเส้นท่อให้ใหญ่ขึ้นจากขนาด ๒ นิ้ว เป็น ๓ นิ้ว ความยาว ๘๐ เมตร ท่อ เหล็กราคาเมตรละ ๒๒๐ บาท รวมค่าใช้จ่ายประมาณที่ ๖๐% ของราคาท่อ จึงเป็นประมาณการค่าปรับปรุง ๒๘,๑๖๐ บาท

โครงการสำรวจนี้ได้ให้ข้อสรุปเป็นข้อเสนอแนะสำคัญมากหลายประการ และมหาวิทยาลัยได้นำมาใช้วางแผนปฏิบัติการในการปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคเพื่อการประหยัด ข้อเสนอแนะบางประการได้แก่

- (๑) ควรติดตั้งมาตรวัดน้ำประปาแยกแต่ละหน่วยงาน เพื่อให้ทราบปริมาณการใช้น้ำของแต่ละหน่วยงาน เช่น อาคารสถาบัน ๒, ๓ มีหลายหน่วยงานที่อยู่ในอาคารเดียวกัน
- (๒) ควรจะปรับลดขนาดของมาตรวัดน้ำในบางหน่วยงานลง เนื่องจากใช้น้ำน้อย แต่เสียค่าน้ำในอัตราการใช้ที่แพงเกินไป และให้ยกเลิกมาตรวัดน้ำที่ไม่ได้ใช้งาน เพื่อเป็นการ

ประหยัด และลดค่าใช้จ่าย เช่น มาตรฐานที่ ๓๑ ตึกชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ เป็นมาตร
วัดน้ำขนาด ๔" อัตราขั้นต่ำกำหนดไว้ว่า ต้องใช้อย่างน้อยเดือนละ ๘๐๐ ลบ.ม. แต่
ช่วงที่ผ่านมาใช้เพียง ๒๐๐ - ๓๐๐ ลบ.ม. ต่อเดือน

- (๓) ควรมีบ่อบักน้ำและถังเก็บน้ำ เพื่อลดปัญหาการขาดแคลนน้ำ และซ่อมแซมบ่อบักน้ำที่
ชำรุดให้ใช้งานได้
- (๔) ควรมีผู้ดูแลรักษาระบบสาธารณูปโภคภายในคณะ หรือหน่วยงานใหญ่ ๆ เพื่อมิให้เกิด
การชำรุดเสียหาย หรือเมื่อเกิดการชำรุดเสียหายจะได้ซ่อมแซมได้ทันที เช่น สถาบัน
บริการคอมพิวเตอร์, อาคารสถาบัน ๒, ๓

๓.๒ การสำรวจมาตรฐานระบบป้องกันอัคคีภัยในอาคาร

อาคารของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีจำนวนมากและมีความหลากหลายในด้านลักษณะ
ของอาคาร ความสูง และปัญหาการใช้งาน อาคารส่วนใหญ่เป็นอาคารเก่าที่ไม่ได้ออกแบบตามข้อ
กำหนดการป้องกันอัคคีภัย มีมาตรฐานของระบบป้องกันและระดับอัคคีภัยที่แตกต่างกัน และ
มหาวิทยาลัยก็ยังไม่เคยจัดให้มีการประเมินศักยภาพของระบบป้องกันอัคคีภัยของแต่ละอาคารที่มี
ความเสี่ยงสูงเนื่องจากอายุของอุปกรณ์ จำนวนผู้ใช้และการดูแลรักษาอาคาร การตรวจสอบระบบ
ป้องกันอัคคีภัยในอาคารจะทำให้ทราบศักยภาพและความเสี่ยงต่ออัคคีภัยของอาคาร และคุณภาพ
การบำรุงรักษาระบบเพื่อป้องกันอัคคีภัยในอาคาร เพื่อให้การใช้อาคารเป็นไปอย่างมีความปลอดภัย
สูงสุด ประหยัด และไม่ก่อให้เกิดปัญหาอุปสรรคต่อกิจการของมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยได้มอบหมายให้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สถาพร สุปรีชากร และอาจารย์ ดร.คณิต
วัฒน์วิเชียร จัดทำโครงการสำรวจมาตรฐานระบบป้องกันอัคคีภัยในอาคาร ในวงเงินงบประมาณ
๑๙๐,๐๐๐ บาท โดยทำการสำรวจสภาพภายนอกโครงสร้างและบริเวณรอบอาคาร ตรวจสอบ
สภาพภายนอกของระบบหลักในการป้องกันและระดับอัคคีภัย เช่น ระบบระบายอากาศ ระบบบันได
หนีไฟ ระบบไฟฟ้าสำรองกรณีฉุกเฉิน หรือระบบป้องกันเพลิงไหม้ ตรวจสอบสภาพภายนอกของ
ระบบเสริมในการป้องกันและระดับอัคคีภัย เช่น ระบบป้องกันฟ้าผ่า รวมทั้งประเมินผลงานดูแลรักษา
ระบบป้องกันและระดับอัคคีภัย โครงการสำรวจนี้ได้กำหนดเลือกตัวอย่างอาคารเพื่อทำการสำรวจ ๕
อาคารโดยพิจารณาจากความสูง อายุ และประเภทการใช้งานคือ

อาคารหอพักนิสิต ๕	(CEN 27)	สูง ๑๔ ชั้น
อาคารบรมราชกุมารี	(CEN 53)	สูง ๑๕ ชั้น
อาคารมหาธีรราชานุสรณ์	(INS 04)	สูง ๗ ชั้น
อาคารอนุสรณ์ ๕๐ ปี คณะพาณิชยฯ	(ACC 08)	สูง ๘ ชั้น
อาคารเศรษฐศาสตร์	(ECO 01)	สูง ๕ ชั้น

เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการประเมินศักยภาพและประสิทธิภาพของระบบป้องกันและระงับอัคคีภัย ตลอดจนประเมินค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ในการปรับปรุงให้ระบบการป้องกันและระงับอัคคีภัยของอาคารได้มาตรฐานตามกฎหมายกำหนด

โครงการสำรวจนี้ได้ให้ข้อเสนอแนะที่สำคัญมากสำหรับการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยในชั้นตอนต่อไปคือ

- (๑) เกี่ยวกับระบบอพยพหนีไฟและแผนการอพยพหนีไฟประจำอาคาร ควรจะมีการปรับปรุงศักยภาพในการป้องกันอัคคีภัยก็ควรทำให้มีบันไดหนีไฟที่ได้มาตรฐานสำหรับทุกอาคารในเขตการศึกษา มีป้ายบอกบันไดหนีไฟ ป้ายแสดงทางหนีไฟและป้ายบอกชั้นของอาคารที่เปล่งแสงตลอดเวลา มีไฟแสงสว่างฉุกเฉินเป็นระยะในเส้นทางหนีไฟ เสริมด้วยการมีแผนผังประจำชั้นของอาคารที่บอกตำแหน่งของผู้ดู (You are here) ติดตั้งไว้ที่โถงหน้าบันไดทุกชั้นและมีการบำรุงรักษาแบบรวมศูนย์ และมีการทำแผนการอพยพหนีไฟที่เป็นลายลักษณ์อักษรเฉพาะสำหรับอาคารแต่ละหลังแจกจ่ายให้บุคลากรประจำของอาคารมีไว้ทุกคนและคลี่ปิดประกาศประจำห้องทุกห้องที่ไม่มีบุคลากรประจำ เช่นห้องเรียน ห้องประชุม ฯลฯ และให้มีการฝึกซ้อมตามแผนเมื่อถึงกำหนด มีแผนผังอาคารหลังนั้นๆ เป็นแบบกระดาษที่มีมาตราส่วนพอเหมาะจะพกสะดวกเก็บรวมไว้กับแผนการอพยพหนีไฟนี้ในห้องของพนักงานรักษาความปลอดภัยซึ่งมีพนักงานอยู่ประจำ ๒๔ ชั่วโมง
- (๒) เกี่ยวกับระบบความปลอดภัยจากอัคคีภัย เนื่องด้วยอาคารทุกหลังในเขตของมหาวิทยาลัยมีเจ้าของเดียว จึงมีความเป็นไปได้สูงในการจัดตั้งศูนย์รวมระบบฉุกเฉินและป้องกันอัคคีภัยเพื่อรวมเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่มีราคาแพง ชับซ้อนและต้องการการดูแลโดยบุคลากรที่มีมาตรฐานตรงตามความต้องการ เครื่องจักรและอุปกรณ์ที่

กล่าวคือเครื่องสูบน้ำดับเพลิงสำหรับจ่ายให้แก่ระบบท่อเย็นของอาคารและเครื่องกำเนิดไฟฟ้าฉุกเฉินสำหรับลิฟต์ดับเพลิง ศูนย์รวมที่กล่าวอาจมีจำนวนเพียงร้อยละ ๑๐ ของจำนวนอาคารโดยการจัดตั้งขึ้นด้วยระบบ Zoning ที่ดี ประกอบกับการทำเครือข่ายที่เชื่อถือได้ใน Zone ด้วยวิธีการนี้มหาวิทยาลัยสามารถประหยัดทั้งจำนวนอุปกรณ์และจำนวนบุคลากรกับสามารถเลือกพื้นที่ที่ดีที่สุดจากทั้งสองส่วนนี้ได้

๓.๓ การสำรวจเบื้องต้นระบบลิฟต์ในอาคาร

เนื่องจากมหาวิทยาลัยไม่เคยทำการตรวจสอบสภาพและประเมินผลการดำเนินงานดูแลรักษา ลิฟต์ที่มีใช้อยู่ภายในอาคาร อีกทั้งการใช้ลิฟต์ในอาคารสูงอาจใช้พลังงานถึงร้อยละ ๑๐ ของการใช้พลังงานทั้งหมด ดังนั้นเพื่อให้ระบบลิฟต์ที่ใช้งานอยู่ภายในอาคารของมหาวิทยาลัย มีการใช้งานและการบำรุงรักษาที่มีประสิทธิภาพ มีความปลอดภัย เป็นไปอย่างประหยัดและไม่เกิดปัญหาและอุปสรรคอันจะกระทบกระเทือนต่อการเรียนการสอน การวิจัย และการปฏิบัติราชการ มหาวิทยาลัยจึงต้องมีข้อมูลพื้นฐานของสภาพลิฟต์ที่ใช้งานในอาคาร ต้องมีการประเมินผลงานดูแลรักษา ลิฟต์ และประเมินความสิ้นเปลืองพลังงานไฟฟ้าจากการใช้ลิฟต์ ตลอดจนต้องการแนวทางในการบำรุงรักษา ลิฟต์ การลดค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาและค่าซ่อมประจำปี การวางแผนงานบำรุงรักษา และแนวทางในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าจากการใช้ระบบลิฟต์ในอาคาร

มหาวิทยาลัยจึงได้จัดทำโครงการ "การสำรวจเบื้องต้นระบบลิฟต์ในอาคาร" เพื่อทำการตรวจสอบสภาพและประเมินผลการดำเนินงานดูแลรักษา ลิฟต์ที่มีใช้อยู่ภายในอาคารของมหาวิทยาลัยรวม ๒๗ หน่วยงาน (ไม่รวมอาคารของคณะแพทยศาสตร์และสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์) เพื่อนำข้อมูลมาใช้กำหนดแนวทางการบำรุงรักษา ลิฟต์และวางแผนงานการประหยัดพลังงานไฟฟ้าจากการใช้ ลิฟต์ โดยได้มอบหมายให้อาจารย์ ดร.คณิต วัฒนวิเชียร เป็นผู้รับผิดชอบโครงการในวงเงินงบประมาณ ๑๙๔,๐๐๐ บาท

โครงการสำรวจได้รวบรวมข้อมูลประวัติการบำรุงรักษา รายละเอียดการจ้างบำรุงรักษาและ ค่าใช้จ่าย การตรวจเช็คเบื้องต้นของระบบลิฟต์เช่น ตรวจสอบสภาพทั่วไป ตรวจสอบสภาพเครื่อง

จักรและห้องเครื่อง และตรวจเช็คสภาพอุปกรณ์ประกอบและอุปกรณ์ความปลอดภัย รวมทั้งสำรวจการใช้ไฟฟ้าจากการใช้ลิฟท์

ข้อเสนอแนะสำคัญๆ จากโครงการสำรวจนี้จัดเพิ่มประโยชน์อย่างมากต่อการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย ได้แก่

(๑) การบำรุงรักษาลิฟท์

- ก. จัดทำมาตรฐานการบำรุงรักษา / ตรวจสอบ / ทดสอบ / ตารางการบำรุงรักษาระบบลิฟท์ และจัดให้มีบุคลากรกลาง และ / หรือทำการฝึกอบรมบุคลากรที่มีอยู่ให้มีความรู้ทางเทคนิคเพื่อควบคุมและตรวจสอบการทำงานของผู้รับเหมา
- ข. จัดสร้างฐานข้อมูลทางกายภาพ รายงานการบำรุงรักษา / ซ่อมแซมและจัดสร้างฐานข้อมูลค่าใช้จ่ายทั้งด้านการบำรุงรักษาและการซ่อมแซม
- ค. ตรวจสอบลิฟท์ทั้งหมดโดยละเอียด และจัดให้มีการบำรุงรักษาตามมาตรฐานที่กำหนดขึ้น และจัดทำการประเมินผลทั้งด้านเทคนิคและด้านความพึงพอใจจากผู้ใช้เป็นระยะ ๆ
- ง. จัดดำเนินการประกวดราคาแบบรวมศูนย์ ตามมาตรฐานกลาง พร้อมทำบัญชีราคากลางอะไหล่ อุปกรณ์ เพื่อเพิ่มอำนาจการต่อรอง และเพื่อการตรวจสอบ

(๒) การประหยัดพลังงานของระบบลิฟท์

- ก. ลดการใช้ที่ไม่จำเป็นโดยความสมัครใจของผู้ใช้
- ข. ลดการใช้ที่ไม่จำเป็นโดยวิธีการควบคุมการใช้และการบังคับใช้บันได
- ค. ดูแลให้ลิฟท์อยู่ในสภาพที่ต้อยเสมอ

(๓) ระบบลิฟท์สำหรับการออกแบบอาคารใหม่

- ก. วัตถุประสงค์และลักษณะการใช้อาคารต้องชัดเจน แน่นนอน และมีการดัดแปลงในภายหลังน้อยที่สุด เพื่อการคำนวณออกแบบค่า Traffic ของลิฟท์จะมีค่าใกล้เคียงกับการใช้งานจริง และระบบลิฟท์ที่เลือกจึงจะประหยัดที่สุด
- ข. การพิจารณาเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ใด ควรพิจารณาค่าใช้จ่ายรวมตลอดอายุการใช้งาน โดยการนำข้อมูลค่าใช้จ่ายทั้งด้านการบำรุงรักษาและการซ่อมแซมมาพิจารณาประกอบกับราคาของตัวลิฟท์และค่าติดตั้ง

- ค. ควรกำหนดให้มีการเสนอราคาการบำรุงรักษาพร้อมอะไหล่และอุปกรณ์ล่วงหน้า ตลอดจนมูลค่าทางบัญชีของลิฟท์พร้อมกับการประกวดราคาลิฟท์ เพื่อให้สามารถประมาณค่าใช้จ่ายการซ่อมบำรุงได้
- ง. โดยทั่วไปเพื่อการทำงานที่มีประสิทธิภาพและอายุยืนยาวของระบบลิฟท์ จำเป็นจะต้องมีการปรับหรือระบายอากาศในห้องเครื่องซึ่งเป็นที่ติดตั้งอุปกรณ์ควบคุมการทำงานของลิฟท์ ดังนั้นเพื่อการประหยัดพลังงานของอุปกรณ์ระบายอากาศหรือปรับอากาศของห้องเครื่อง จึงควรมีการติดตั้ง timer และ / หรือ temperature sensor ควบคุมการทำงานของพัดลมระบายอากาศหรือเครื่องปรับอากาศในห้องเครื่องลิฟท์

๔. การพัฒนาด้านกายภาพ

ตามกรอบแนวทางการปฏิบัติระบบการวางแผนและการใช้ทรัพยากรกายภาพ ที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติแล้วนั้น มหาวิทยาลัยได้เร่งรัดดำเนินการพัฒนาด้านกายภาพในระยะปี ๒๕๓๙-๒๕๔๒ โดยสรุปแล้วเป็น ๓ ประเด็นใหญ่ดังต่อไปนี้

๔.๑ การพัฒนาไปสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว (green campus) เพื่อให้มีสภาพแวดล้อมที่สะอาดและแวดล้อมด้วยธรรมชาติของต้นไม้และพืชพันธุ์ที่เขียวขจีและร่มรื่นเป็นบรรยากาศของการศึกษาและการวิจัย มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการบ้างแล้วดังนี้

- ก. การปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายนอกอาคารและในพื้นที่เปิดโล่งให้สะอาด เพิ่มสภาพธรรมชาติด้วยต้นไม้ และบำรุงรักษาพืชพันธุ์ที่มีอยู่ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นโดยดำเนินการขึ้นตามแนวแกนหลักทางกายภาพของมหาวิทยาลัย
- โครงการ "จุฬาฯ ๘๐ ปี จามจรี ๘๐ ต้น" เพื่อรณรงค์ปลูกต้นจามจรี ต้นไม้สัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยทดแทนต้นเดิมที่อายุมากและปลูกเพิ่มเติมในพื้นที่ว่าง
 - ปลูกต้นพระศรีมหาโพธิ์ ซึ่งมหาวิทยาลัยได้รับมอบไว้ ๒ หน่อที่ได้ัญเชิญมาจากพุทธศตยา ไร่ที่บริเวณคณะสัตวแพทยศาสตร์ กำแพงแสน ๑ หน่อและบริเวณระหว่างอาคารจามจรี ๔ กับอาคารมหาธีรราชานุสรณ์ ๑ หน่อ พร้อมกับการปรับปรุงพื้นที่ให้เป็นลานพระศรีมหาโพธิ์
 - ปรับปรุงภูมิทัศน์รอบเรือนภะรตราชา ซึ่งเป็นเรือนรับรอง
 - ปรับปรุงภูมิทัศน์ในงาน "จุฬาฯนิยม" บริเวณอาคารจามจรี ๑-๒-๓
 - ปรับปรุงภูมิทัศน์รอบสระน้ำหน้ามหาวิทยาลัย
 - ปรับปรุงภูมิทัศน์รอบตึกอักษรศาสตร์ ๑ และ ตึกอักษรศาสตร์ ๒ รวมทั้งด้านโรงอาหาร ๔
 - ปรับปรุงภูมิทัศน์รอบบริเวณพระตำหนักดารารัถมัย
- ข. การแก้ไขปัญหาเสื่อมโทรมทางกายภาพ ทั้งที่เกิดโดยธรรมชาติและจากการใช้งานผิดวัตถุประสงค์ โดยเน้นพื้นที่ตามแนวแกนหลักทางกายภาพเป็นลำดับแรก
- ปรับสร้างลานกีฬาเปิดองควบคู่กับการปรับปรุงภูมิทัศน์ทั้งบริเวณและโดยรอบเรือนจุฬานฤมิตซึ่งเป็นเรือนรับรองของมหาวิทยาลัย

- ปรับปรุงสนามด้านข้างอาคารมหาธีรราชานุสรณ์ โดยความร่วมมือของสถานีวิทย์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจัดรายการรณรงค์ร่วมบริจาคต้นไม้
- ปรับปรุงสระน้ำหน้ามหาวิทยาลัย ซึ่งชำรุดและแตกร้างทำให้เกิดการทุดตัว รวมทั้งปรับปรุงทางเดินรอบสระน้ำ
- ปรับปรุงรั้วและประตูใหญ่ด้านหน้ามหาวิทยาลัย
- ปรับปรุงประตูและทางเดินด้านถนนอังรีดูนังต์
- ทำความสะอาดและลอกท่อระบายน้ำ ความยาวทั้งสิ้น ๒๒,๕๐๐ เมตร
- แก้ไขปัญหาและสร้างบ่อพักน้ำหอประชุมจุฬาฯ และจัดสร้างระบบเติมอากาศในบ่อน้ำ ๓ จุด และที่สระน้ำธรรมสถาน ๑ จุด
- ปรับปรุงพื้นที่กร้างด้านหลังธรรมสถาน จัดเป็นสนามกีฬาเทนนิสและสวนสุขภาพ
- ปรับปรุงถนนและทางเท้าจุฬาฯ ซอย ๑๓ และรอบพื้นที่ส่วนบริหารกลาง จุฬาฯ ซอย ๖๒ (อาคารสถาบัน๓)
- ปรับปรุงโรงอาหารต่าง ๆ

๔.๒ โครงการมหาวิทยาลัยปลอดมลพิษ การที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตั้งอยู่กลางกรุงเทพมหานคร ซึ่งสภาพแวดล้อมทางกายภาพสะสมให้เกิดมลพิษรอบด้าน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่มหาวิทยาลัยจะต้องแก้ไขสภาพมลพิษในปัจจุบันและหาทางป้องกันมิให้เกิดการสะสมตัวขึ้นอีกเป็นระยะยาวเพื่อส่งเสริมสนับสนุนบรรยากาศทางการศึกษาและการวิจัยที่ดีและยิ่งกว่านั้นการที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นผู้นำในการศึกษาวิจัยด้านสิ่งแวดล้อมก็ยิ่งจำเป็นต้องดำเนินการให้เป็นกรณีตัวอย่างของสังคมโดยรอบด้วย อย่างไรก็ตามมหาวิทยาลัยก็ไม่สามารถดำเนินการวิธีต่าง ๆ ได้โดยทันที เนื่องจากยังขาดการศึกษาวิเคราะห์โดยรอบคอบและขาดฐานข้อมูลสำคัญที่จะสามารถระบุต้นเหตุของปัญหามลพิษนี้ได้ จึงต้องจัดแผนปฏิบัติการเป็นหลายระยะ ซึ่งในระยะที่ ๑ นี้ เป็นการเตรียมการพื้นฐานทั้งในด้านการเก็บรวบรวมและสร้างฐานข้อมูลและวางแผนแม่บทระยะยาวเพื่อให้พร้อมที่จะปฏิบัติการได้ในระยะที่ ๒ ต่อไป

(๑) แผนแม่บทการพัฒนากระบวนการจราจรภายใน

มหาวิทยาลัยได้เริ่มต้นโครงการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนากระบวนการจราจรภายในมหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๔๐ โดยมอบหมายให้อาจารย์ ดร.สมพงษ์ ศิริโสภณศิลป์ อาจารย์ ดร.สรวิศ นฤปิติ และนายจรัล รัตนโชตินันท์ เป็นผู้รับผิดชอบโครงการ ภายในวงเงินงบประมาณ ๔๕๐,๐๐๐ บาท โครงการนี้มุ่งหมายให้สำรวจและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับความต้องการทางเดินภายในมหาวิทยาลัย พัฒนาแนวทางที่เหมาะสมในการวางระบบการจราจรและขนส่งให้ครอบคลุมทั้งด้านฝั่งตะวันออกและฝั่งตะวันตกของถนนพญาไท จัดทำแผนแม่บทเพื่อการนี้สำหรับรองรับภาวะการจราจรและขนส่งในระยะ ๕-๑๐ ปีข้างหน้า และจัดทำแผนดำเนินงานเป็นขั้นตอน

โดยสรุปแล้วการพัฒนากระบวนการจราจรและขนส่งภายในมหาวิทยาลัยควรดำเนินการ ๓ ด้านพร้อม ๆ กันกล่าวคือ

- (ก.) การจำกัดและควบคุมการเข้าออกของรถยนต์ ซึ่งบังคับผู้เกี่ยวข้องให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอย่างรุนแรง จึงต้องดำเนินการโดยรอบคอบและสร้างทางเลือกที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพมาทดแทนการใช้รถยนต์ส่วนบุคคลภายในมหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยควรเตรียมการใช้โอกาสที่จะมีบริการรถไฟฟ้าครบทั้งสองโครงการในปี ๒๕๔๕ เป็นการเริ่มต้นมาตรการนี้ ซึ่งก็จะมีเวลาเตรียมการอยู่พอสมควร
- (ข.) การจัดที่จอดรถ โดยเฉพาะเพื่อลดจำนวนรถยนต์ที่เดินทางเข้ามาวิทยาลัยและแก้ปัญหาการจอดรถของนิสิตกีดขวางทางจราจรในที่สาธารณะนอกมหาวิทยาลัยไปพร้อมกัน โครงการนี้ได้เสนอที่ตั้งเพื่อดำเนินการจัดที่จอดรถอย่างน้อย ๓ ที่ที่ตั้งดังกล่าวคือ (๑) บริเวณสนามเทนนิสเดิมข้างสนามกีฬาากลางแจ้งริมถนนจุฬาฯ ๕๒ (๒) พื้นที่บริเวณสมาคมนิสิตเก่าจุฬาฯ และ (๓) พื้นที่บริเวณที่ตั้งโรงอาหารคณะอักษรศาสตร์ ซึ่งที่ตั้งแรกนั้นได้ดำเนินการพัฒนาโครงการไปแล้วในชื่อ "อาคารจามจุรี ๙" สำหรับจอดรถได้ประมาณ ๑,๒๐๐ คัน พร้อมกับเป็นศูนย์การเรียนรู้ของนิสิตและกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้การออกแบบได้แล้วเสร็จและดำเนินการจัดหาผู้ลงทุน ซึ่งไม่ปรากฏว่าได้ผลดี จึงได้ชะลอโครงการไว้ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๒ เพื่อดำเนินการจัดประกวดราคาก่อสร้างโดยมหาวิทยาลัยลงทุนเองซึ่งต้องวางระบบการ

จัดเก็บค่าบริการและการรักษาความปลอดภัยด้วย ขณะเดียวกันก็ต้องเร่งรัดดำเนินการ ในอีก ๒ ปี ให้แล้วเสร็จ เพื่อประสานกับตำรวจท้องที่ให้ดำเนินการกับผู้ฝ่าฝืนจอดรถใน ที่ห้ามจอดในที่สาธารณะให้หมดไป

- (ค.) การจัดรถบริการภายในมหาวิทยาลัย การศึกษาพบว่ามีความต้องการเดินทางข้ามถนน พญาไท เพื่อการติดต่อประสานงานและการเรียนเป็นปริมาณมาก มหาวิทยาลัยควรเริ่ม ดำเนินการจัดบริการรถโดยสารภายในมหาวิทยาลัยอย่างน้อยใน ๒ เส้นทาง ซึ่งโครงการนี้ ได้ศึกษาและเสนอไว้

(๒) ระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย

มหาวิทยาลัยได้มอบหมายให้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิรักษ์ สุจริตตานนท์ ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ ดร.ธเรศ ศรีสถิตย์ และนางสาวลักษณีย์ คณานธิพันธ์ เป็นผู้รับผิดชอบจัดทำ โครงการการศึกษาาระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียในปัจจุบันของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในวงเงินงบประมาณ ๒๙๐,๐๐๐ บาท โดยมีวัตถุประสงค์ให้ทำการสำรวจสภาพของ ระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย รวมทั้งปริมาณน้ำเสียที่เกิดจากกลุ่มอาคารต่าง ๆ ในเขตพื้นที่ การศึกษา สำรวจระบบบำบัดน้ำเสียของอาคารต่าง ๆ ที่มีอยู่ และเสนอแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขพร้อมทั้งประมาณการค่าใช้จ่ายในการลงทุนวางระบบแก้ไขปัญหานี้ด้วย

โครงการนี้ได้เสนอให้จัดทำระบบบำบัดน้ำเสียศูนย์กลางขึ้น ๒ แห่ง คือบริเวณหลัง ธรรมสถาน และบริเวณหลังคณะเภสัชศาสตร์ โดยเสนอระบบเลี้ยงตะกอนว่าเป็นระบบที่ เหมาะสมเพราะมีประสิทธิภาพสูงและใช้พื้นที่น้อย และได้เสนอทางเลือกในการประสานงาน กับกรุงเทพมหานครเพื่อนำน้ำเสียไปบำบัดร่วมที่โรงกำจัดน้ำเสียสี่พระยาด้วย อย่างไรก็ตาม โครงการได้เสนอแผนงานเร่งด่วนให้ดำเนินการซ่อมแซมระบบรวบรวมน้ำเสียของแต่ละอาคาร ที่ชำรุดเสียหายให้อยู่ในสภาพดีและให้มีประสิทธิภาพในการระบายและได้เสนอให้ทำการ ศึกษาสำรวจแนวท่อระบายน้ำและระบบบำบัดน้ำเสียทั้งหมดเพื่อทำการซ่อมแซมและปรับปรุง ทั้งระบบ ซึ่งค่าใช้จ่ายในการสำรวจประมาณไม่ต่ำกว่า ๒ ล้านบาท

(๓) การจัดการมูลฝอย

โครงการการศึกษาสถานภาพการจัดการมูลฝอยภายในมหาวิทยาลัย ดำเนินการโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รเชศ ศรีสถิตย์ และนายชัยวัฒน์ งามเจตนวัฒน์ ในวงเงินงบประมาณ ๒ แสนบาท ได้ศึกษาในรายละเอียดของมูลฝอย ๔ ประเภทคือ มูลฝอยทั่วไป มูลฝอยอันตราย มูลฝอยจากโรงอาหาร และมูลฝอยประเภทใบไม้ โครงการได้ศึกษาและเสนอ มาตรการเป็น ๒ ระยะคือ ระยะสั้น ต้องเร่งสร้างจิตสำนึกในการรักษาความสะอาด จัดที่รองรับให้เพียงพอ ทำการคัดแยกมูลฝอยให้นำไปกำจัดให้ถูกวิธี จัดระบบการรวบรวมมูลฝอยและการส่งมูลฝอยไปกำจัด ในระยะยาวนั้นจะต้องวางแผนการจัดการมูลฝอยอันตราย รวมทั้งมูลฝอยติดเชื้อและมูลฝอยเคมีอันตรายในเขตมหาวิทยาลัยด้วย

(๔) โครงการวิจัยเชิงทดลองปฏิบัติการเรื่องเตาเผาขยะ

โครงการวิจัยนี้รับผิดชอบดำเนินการโดย ศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ ดำรงเลิศ จาก เงินทุนวิจัยกองทุนรัชดาภิเษกสมโภช เพื่อทำการทดลองปฏิบัติการในการประยุกต์ขยาย ส่วนระบบการเผาไหม้และเตาเผาด้วยเทคนิคฟลูอิดเซชัน จากห้องทดลองขึ้นเป็นขนาดอุตสาหกรรม ระบบการเผาไหม้เป็นเทคนิคอาศัยการถ่ายเทความร้อนจากสิ่งที่มีอุณหภูมิต่ำกว่าและมีแก๊สออกซิเจนเป็นตัวช่วยเร่งการเผาไหม้ ทำให้เป็นการเผาไหม้ที่สมบูรณ์ และ แก๊สที่เกิดจากการเผาไหม้จึงไม่เป็นมลพิษต่อสภาพแวดล้อม

โครงการดังกล่าวนี้ได้ดำเนินการแล้วเสร็จและได้รับการรับรองแล้วว่าปลอดภัยจากผู้ทรงคุณวุฒิหลายสาขาวิชา อย่างไรก็ตามเนื่องจากในการทดลองเป็นขนาดอุตสาหกรรมนี้ได้ สร้างขึ้นเป็นโรงงานไว้ข้างหอพักจุฬานิวาส ซึ่งในปัจจุบันได้ปรับพื้นที่สนามเทนนิสใหม่ของ ศูนย์กีฬาฯ ออกไปจึงไม่เหมาะที่จะตั้งโรงงานไว้ในที่ทำการทดลองนั้น และทางคณะผู้ออกแบบจัดทำผังแม่บทเขตการศึกษาได้ศึกษาประเด็นนี้และให้ข้อเสนอแนะให้รื้อถอนและปลูก สร้างใหม่ร่วมกับอาคารคลังพัสดุและยานยนต์ เพื่อให้สามารถใช้งานโรงงานนี้ได้จริง ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ส่งมอบโรงงานพร้อมทั้งอุปกรณ์ทั้งหมดให้กับมหาวิทยาลัยแล้ว ในขั้นนี้มหาวิทยาลัย จึงต้องกำหนดให้มีการออกแบบอาคารและโรงงานเพื่อเตรียมการเคลื่อนย้ายเข้าตั้งในที่ถาวร ใหม่ต่อไป

(๕) โครงการการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและวัตถุอันตราย

โครงการนี้รับผิดชอบดำเนินการโดยสถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม ภายใต้การสนับสนุนของมหาวิทยาลัย และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ในวงเงินงบประมาณ ๓.๖ ล้านบาท ดำเนินการระหว่างปี ๒๕๓๙ - ๒๕๔๑ วัตถุประสงค์สำคัญคือ เป็นโครงการศึกษานำร่อง (pilot project) ของการจัดการวัตถุอันตราย (hazardous substance) และของเสียอันตราย (hazardous waste) ประเภทและชนิดต่าง ๆ จากบริเวณจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภายใต้ชื่อโครงการจัดตั้งเครือข่ายศูนย์วิจัยร่วมอุตสาหกรรม - มหาวิทยาลัยด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมและวัตถุอันตราย ทั้งนี้เพื่อเตรียมการพัฒนาระบบการจัดการวัตถุอันตรายและของเสียอันตรายสำหรับอุตสาหกรรมและกิจกรรมประเภทต่าง ๆ โดยใช้ผลการศึกษาจากโครงการนำร่องนี้ในการพัฒนาระบบ ขณะเดียวกันก็จะทำให้เกิดความสำนึกในภัยของวัตถุอันตรายและของเสียอันตราย และเป็นการตรวจสอบความพร้อมของการรองรับอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นจากวัตถุอันตรายและของเสียอันตราย

จากผลการศึกษาของโครงการนี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากอาคารตัวอย่างในมหาวิทยาลัย ๗ อาคาร ทำการจัดฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศ พร้อมกับแผนแม่บทเพื่อการควบคุมป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในเขตมหาวิทยาลัย แผนปฏิบัติการเพื่อการบำบัดและกำจัดของเสียอันตรายและวัตถุอันตราย และแผนป้องกันเหตุฉุกเฉิน หน่วยกู้ภัย และหน่วยพยาบาลเฉพาะกิจ รวมทั้งทำเนียบผู้เชี่ยวชาญและเครื่องมืออุปกรณ์ด้านต่าง ๆ

- ๔.๓ โครงการมหาวิทยาลัยประหยัดพลังงาน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปัจจุบันมีอาคารประมาณ ๑๘๔ อาคาร เป็นพื้นที่กว่า ๑ ล้านตารางเมตร การประกอบกิจกรรมของมหาวิทยาลัยยังผลให้เกิดการใช้พลังงานซึ่งต้องอาศัยหม้อแปลงไฟฟ้ารวมกันมากกว่า ๔๔,๕๑๐ KVA สำหรับอาคารฝั่งตะวันออก และมากกว่า ๑๖,๐๐๐ KVA สำหรับอาคารฝั่งตะวันตก ด้วยความหลากหลายของอาคารทั้งใหม่และเก่า และการก่อสร้างที่ดำเนินการต่อเนื่องตลอดเวลา ก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายในด้านค่าไฟฟ้าสูงมาก

การที่มหาวิทยาลัยได้รับอนุมัติให้เป็นที่ปรึกษาด้านพลังงานประเภทข. จากกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานเมื่อปี ๒๕๓๙ จึงเป็นการดีที่ยังที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยสามารถดำเนินการในโครงการมหาวิทยาลัยประหยัดพลังงานด้วยบุคลากรของมหาวิทยาลัยเอง

ในระยะแรกของโครงการ (ปี ๒๕๓๙) มหาวิทยาลัยได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน ต่อมาในปี ๒๕๔๐ และ ๒๕๔๑ มหาวิทยาลัยได้สนับสนุนให้คณะผู้วิจัยดำเนินการต่อโดยใช้งบประมาณกองทุนรัชดาภิเษกสมโภชประมาณ ๓.๒๕ ล้านบาท และสนับสนุนต่อเนื่องในปี ๒๕๔๒ อีก ๓๒๐,๐๐๐ บาท

นอกจากนั้นมหาวิทยาลัยได้จัดทำโครงการต่อเนื่องตลอดมาจากปี ๒๕๓๙ จนถึงปัจจุบันด้วยการสนับสนุนด้านงบประมาณจากกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงานประมาณ ๑๐ ล้านบาท เพื่อการตรวจสอบและวิเคราะห์การใช้พลังงานโดยละเอียดสำหรับกลุ่มอาคารทั้งฝั่งตะวันออกและฝั่งตะวันตกของมหาวิทยาลัย

(๑) โครงการตรวจวิเคราะห์การประหยัดพลังงานในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (๒๕๓๙)

โครงการนี้มีระยะเวลา ๑ ปี รับผิดชอบโครงการโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บัณฑิต อื้ออาภรณ์ เป็นวิศวกรไฟฟ้าและหัวหน้าโครงการ และ รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร บุญญาธิการ เป็นผู้ชำนาญการด้านพลังงาน เพื่อตรวจสอบและวิเคราะห์สภาพการใช้พลังงานเบื้องต้นในเครื่องจักร และอุปกรณ์ตลอดจนระบบต่าง ๆ ของกลุ่มอาคารฝั่งตะวันออกและฝั่งตะวันตกของมหาวิทยาลัย ตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการในการตรวจสอบและวิเคราะห์การใช้พลังงานเบื้องต้นที่ออกตามความในพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน ในปี พ.ศ.๒๕๓๕ ทั้งนี้เพื่อให้ทราบถึงศักยภาพในการประหยัดพลังงานและข้อมูลต่าง ๆ ตลอดจนผลการวิเคราะห์ที่เกี่ยวข้องในเบื้องต้น สำหรับใช้เป็นข้อมูลประกอบในการทำการตรวจสอบและวิเคราะห์การใช้พลังงานโดยละเอียดต่อไป เป็นการสำรวจอาคารฝั่งตะวันออก ๗๐ อาคาร และฝั่งตะวันตก ๖๐ อาคาร ผลการสำรวจแสดงว่าอาคารฝั่งตะวันออกสามารถประหยัดพลังงานไฟฟ้าได้ปีละ ๑๘.๓๕ ล้านบาท จากเงินลงทุนประมาณ ๗๗.๘๗ ล้านบาท เพิ่มระยะเวลาคืนทุน ๔.๒๔ ปี ส่วน

อาคารฝั่งตะวันตกสามารถประหยัดพลังงานไฟฟ้าได้ ๑๐.๙๖ ล้านบาทต่อปี จากเงินลงทุน ประมาณ ๓๑.๙๙ ล้านบาทเป็นระยะเวลาคืนทุน ๒.๙๒ ปี

(๒) โครงการการศึกษาเพื่อการประหยัดพลังงาน (๒๕๕๐) รวมทั้งสิ้น ๖ โครงการ

(ก.) โครงการตรวจสอบและวิเคราะห์การใช้พลังงานเบื้องต้นของกลุ่มอาคาร โดย รองศาสตราจารย์ ดร.คุณวุฒิ ดำรงพลสิทธิ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บัณฑิต เอื้ออาภรณ์ และคณะทำการสำรวจและวิเคราะห์การใช้พลังงานในระบบไฟฟ้าแสงสว่างและระบบปรับอากาศ มาจัดทำการประเมินศักยภาพการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในแต่ละอาคารเพื่อกำหนดเกณฑ์ในการออกแบบอาคาร และการใช้พลังงานไฟฟ้าต่อไป

(ข.) โครงการสำรวจระบบสายไฟฟ้าแรงสูงของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดำเนินการโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บัณฑิต เอื้ออาภรณ์ และคณะทำการสำรวจแนวเส้นทางการเดินสายไฟฟ้าแรงสูง แผนผังวงจรระบบไฟฟ้าแรงสูง ในพื้นที่เขตการศึกษาของมหาวิทยาลัยทั้งทางด้านตะวันออกและตะวันตกเพื่อใช้ในการวางแผน ตรวจสอบสถานภาพของระบบไฟฟ้าแรงสูง วิเคราะห์ความเหมาะสมและความปลอดภัยของระบบที่มีอยู่และการจัดทำแผนผังการเดินสายระบบไฟฟ้าแรงสูงอันเป็นประโยชน์ต่อระบบข้อมูลภูมิศาสตร์ (GIS) ต่อไป

การสำรวจ (Inspection) ได้ครอบคลุมแนวสายไฟฟ้าแรงสูงตั้งแต่จุดตั้งเสาไฟฟ้าของการไฟฟ้านครหลวง ณ จุดที่เข้ามหาวิทยาลัยในปัจจุบัน ระบบสายไฟฟ้าแรงสูง ระบบ สวิตช์เกียร์ จนถึงหม้อแปลงไฟฟ้ากำลัง นอกจากนั้นได้ปรับปรุง Single Line Diagram ของระบบไฟฟ้าแรงสูงให้ถูกต้องตรงกับสถานภาพความเป็นจริง และวิเคราะห์สภาพการไหลของไฟฟ้ากำลัง ซึ่งแบบแสดง Single Line Diagram และแผนผังแสดงการไหลของไฟฟ้ากำลังของระบบไฟฟ้าทั้งสองฝั่ง รวมทั้งตรวจสอบสถานภาพของระบบสายจ่ายไฟฟ้าแรงสูง ได้ดิน หม้อแปลงไฟฟ้าและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ความเหมาะสมของระบบไฟฟ้าแรงสูงได้ดินในปัจจุบันซึ่งพบว่า ขนาดสายไฟฟ้าที่ทำการจ่ายโหลดให้แก่กลุ่มอาคารต่าง ๆ มีขนาดเพียงพอที่จะรองรับ Load ได้เพิ่มอีกกว่าเท่าตัว ขนาดหม้อแปลงโดยรวมมีความเพียง

พอ แต่ความปลอดภัยของอุปกรณ์ต่าง ๆ ลดลงตามระยะเวลาและตามสภาพการบำรุงรักษา

(ค.) โครงการวิจัยสำรวจอาคารวิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ ดำเนินการโดยอาจารย์พิริศ เหล่าไพศาลศักดิ์ รองศาสตราจารย์ ดร.บัณฑิต เชื้ออาภรณ์ และคณะ การวิจัยพบว่าการใช้พลังงานในอาคารส่วนใหญ่มาจากระบบเครื่องปรับอากาศและระบบแสงสว่างเนื่องจากระบบทั้งสองนี้ทำงานตลอดทั้งวันในช่วงเวลาทำงาน คือ ๘ ชั่วโมง ประกอบกับสภาพที่เสื่อมโทรมและอายุการใช้งานที่ยาวนานของระบบเหล่านี้ ทำให้ประสิทธิภาพการทำงานไม่ดีเท่าที่ควรจะเป็น นอกจากนั้นสภาพอาคารที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการประหยัดพลังงาน เช่น ฉนวนอาคารและหลังคา (เปลือกอาคาร) มีการถ่ายเทความร้อนเข้าสู่อาคารในปริมาณสูง ทำให้ภาระการทำความเย็น (Cooling Load) เพิ่มขึ้น ช่องแสงไม่เพียงพอในการนำแสงธรรมชาติเข้าสู่อาคารทำให้ต้องเปิดไฟตลอดเวลาทำงาน

ดังนั้นการออกแบบปรับปรุงอาคารวิศิษฐ์ ประจวบเหมาะนั้นนอกจากจะเป็นการปรับปรุงทางกายภาพในส่วนของอาคารที่ชำรุดทรุดโทรมแล้วยังต้องคำนึงถึงวิธีการประหยัดพลังงาน แนวทางอย่างหนึ่งในการออกแบบปรับปรุงอาคารเพื่อการประหยัดพลังงานคือการลดการถ่ายเทความร้อนผ่านเปลือกอาคาร โดยการศึกษาและประเมินการถ่ายเทความร้อนรวมผ่านเปลือกหุ้มอาคารจากผนังภายนอกอาคาร(OTTV)และหลังคา(RTTV) และการเพิ่มปริมาณแสงธรรมชาติ (Daylighting Performance) ให้แก่พื้นที่ภายใน

(ง.) โครงการวิจัยการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานไฟฟ้าโดยการปรับระบบการใช้อาคารบรมราชกุมารี โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บัณฑิต เชื้ออาภรณ์ และคณะ ศึกษาอาคารบรมราชกุมารีซึ่งเป็นอาคารขนาดใหญ่ พื้นที่ ๑๗,๖๕๐ ตรม. สูง ๑๕ ชั้น เป็นอาคารเอนกประสงค์ ประกอบด้วยห้องเรียนหลายขนาด จำนวนกว่า ๔๐ ห้อง ห้องพักอาจารย์ ห้องธุรการภาควิชา ห้องประชุมสัมมนา ฯลฯ จึงมีผู้ใช้อาคารจำนวนมาก นอกจากนั้นยังมีระบบปรับอากาศ ระบบไฟฟ้า และระบบลิฟท์ จึงทำให้มีการใช้พลังงานไฟฟ้าค่อนข้างสูง ผลการวิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการปรับระบบการใช้งานเพื่อการประหยัดพลังงานไว้หลาย

ประการ เช่น ปรับตั้งอุณหภูมิภายในห้องที่มีการปรับอากาศไว้ไม่ให้ต่ำกว่า 25°C ปรับระดับความส่องสว่างในจุดใช้งานให้เหมาะสมยิ่งขึ้นและไม่ควรมีการกีดกันน้ำจำนวนมากไว้ภายในห้องที่มีการปรับอากาศ เป็นต้น

(จ.) โครงการการศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานไฟฟ้า : อาคารสำนักงานจัดการทรัพย์สิน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โครงการวิจัยนี้ดำเนินการโดยอาจารย์พรณชลัท สุริโยธินและคณะทำการศึกษาและวิเคราะห์การใช้พลังงานไฟฟ้าของอาคารสำนักงานจัดการทรัพย์สินเพื่อหาแนวทางการออกแบบปรับปรุงอาคารเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานไฟฟ้าให้มากที่สุด คณะผู้วิจัยได้ทำการศึกษาสภาพอาคารในเรื่องของวัสดุเปลือกอาคาร การแบ่งพื้นที่ภายใน การตกแต่งภายใน และสภาพแวดล้อมของกรอบอาคาร รวมทั้งศึกษาสภาพระบบประกอบอาคารคือ ระบบปรับอากาศ และระบบไฟฟ้าแสงสว่าง

(ฉ.) โครงการวิจัยการศึกษาและการกำหนดแนวทางการอนุรักษ์พลังงานในอาคารสถาบัน๓ ดำเนินการโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บัณฑิต เอื้ออาภรณ์ และอาจารย์หัสคุณ บริพันธ์มงคล ทำการศึกษาอาคารสถาบัน๓ เป็นอาคารตัวอย่าง อาคารสถาบัน ๓ เป็นอาคาร ๑๒ ชั้น ใช้งานมาตั้งแต่ปี ๒๕๓๗ ประกอบด้วยสถาบันต่าง ๆ ๖ สถาบัน มีพื้นที่ใช้สอยรวมประมาณ ๒,๐๐๐ ตารางเมตร ระบบปรับอากาศที่ใช้ในทุกชั้นของอาคารเป็นเครื่องปรับอากาศแบบแยกส่วน นอกจากนั้นอาคารนี้ยังมีการใช้หลอดไฟฟ้าแสงสว่างเป็นจำนวนมาก ผลการสำรวจและตรวจวัดได้ให้ข้อสรุปศักยภาพการประหยัดพลังงานของอาคารหลายประการนับตั้งแต่การบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศ การใช้เทอร์โมสแตทอิเล็กทรอนิกส์ และการใช้บัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์แทนบัลลาสต์ชนิดธรรมดา

(๓) โครงการศึกษาเพื่อการประหยัดพลังงาน (๒๕๔๑)

(ก.) โครงการวิจัยการศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานไฟฟ้า : อาคารเรียนคณะเศรษฐศาสตร์ ดำเนินการโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บัณฑิต เอื้ออาภรณ์ และคณะ ปรากฏผลการวิจัยดังนี้

มาตรการ	เงินลงทุน (บาท)	เงินที่ประหยัดได้ ในปีแรก (บาท)	ระยะเวลาคืน ทุน (ปี)	EIRR (%)
การบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศ	๕๕,๘๐๐	๖๒,๓๓๗	๐.๙๐	๑๒%
การใช้เทอร์โมสแตทอิเล็กทรอนิกส์	๑๖๗,๔๐๐	๑๗๘,๑๐๗	๐.๙๓	๑๒๒%
การใช้บัลลาสต์ Low Watt Loss	๓๙๔,๐๕๐	๕๕,๘๗๘	๕.๗๖	๑๙%
การใช้บัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์	๑,๓๙๒,๓๑๐	๒๙,๑๓๕	๒๐.๐๐	-๒%

(ข.) โครงการวิจัยการศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานไฟฟ้า : กรณีศึกษา อาคารนารถ โภธิประสาธ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ดำเนินการโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บัณฑิต เอื้ออาภรณ์และคณะ ปรากฏผลดังนี้

มาตรการ	เงินลงทุน (บาท)	เงินที่ประหยัด ได้ใน ปี แรก (บาท)	ระยะเวลาคืน ทุน (ปี)	EIRR (%)
การบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศ	๕๒,๒๐๐	๕๕,๔๗๖	๑.๑๐	-๙%
การใช้เทอร์โมสแตทอิเล็กทรอนิกส์	๑๖๕,๖๐๐	๑๕๘,๕๐๒	๐.๙๒	๑๐๙%
การใช้บัลลาสต์ Low Watt Loss	๕๐๒,๒๐๐	๗๑,๒๑๔	๕.๗๖	๑๙%
การใช้บัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์	๑,๗๗๔,๔๔๐	๑๓๖,๖๕๓	๙.๔๔	๑๐%

(ค.) โครงการวิจัยฐานข้อมูลการบำรุงรักษาลิฟท์ เพื่อการจัดทำร่างมาตรฐานการบำรุงรักษาลิฟท์สำหรับอาคารในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (๒๕๔๑) มี ดร.คณิต วัฒนวิเชียร เป็นผู้รับผิดชอบโครงการ ทำการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลและประเมินปัญหาจากรายงานการบำรุงรักษาลิฟท์ที่ใช้อยู่ในอาคารจำนวน ๘๒ ชุด จากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งนี้ยังไม่รวมคณะแพทยศาสตร์และสถาบันบริหารธุรกิจศึกษา โดยวิธี Rating Analysis และ Service Analysis ทำให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับแนวคิดที่เป็นมาตรฐานระบบบำรุงรักษาลิฟท์ และแนวคิดเกี่ยวกับระบบลิฟท์ที่เป็นการออกแบบอาคารใหม่ โดยเฉพาะองค์ประกอบที่สำคัญของ

มาตรฐานระบบบำรุงรักษาลิฟท์ ร่างมาตรฐานการตรวจสอบและทดสอบระบบลิฟท์ ร่างแบบฟอร์มมาตรฐานเพื่อการรายงานผลการตรวจสอบและการบริการ ร่างสัญญาจ้างบริการมาตรฐานที่ระบุการตรวจสอบครบตามมาตรฐานการตรวจสอบและทดสอบระบบลิฟท์ เพื่อบังคับการจ้าง และเพื่อการตรวจรับงานของบริษัทรับเหมาให้เป็นไปในมาตรฐานเดียวกันในอนาคต

๔. โครงการศึกษาเพื่อการประหยัดพลังงาน (๒๕๔๒)

- (ก.) โครงการวิจัย การศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานไฟฟ้า : อาจารย์วิทยาศาสตร์ทั่วไป คณะวิทยาศาสตร์ ดำเนินการโดย อ.พิชัย เหล่าไพศาลศักดิ์ และคณะ ผลการศึกษาพบว่าศักยภาพการประหยัดพลังงานของอาคารสามารถทำได้โดยการจัดการบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศ การใช้เทอร์โมสแตทอิเล็กทรอนิกส์ และการใช้บัลลาสต์ ชนิด Low Watt Loss ซึ่งแนวทางนี้จะช่วยประหยัดพลังงานคิดเป็นมูลค่ารวม ๑๓๘,๕๘๖ บาท/ปี
- (ข.) โครงการการศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานไฟฟ้า : อาคารจามจุรี ๑-๔ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รับผิดชอบโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บัณฑิต เอื้ออาภรณ์ และอาจารย์ เสริชญ์ โชติพานิช การศึกษาของโครงการวิจัยนี้ได้ให้ข้อมูลและหลักปฏิบัติทั้งทางด้านสถาปัตยกรรมและระบบประกอบอาคาร อาทิเช่น อาคารเก่าอย่างอาคารจามจุรี ๑ และ ๒ นั้น ควรมีการปรับปรุงผนังอาคาร คือ ประตู หน้าต่าง ช่องระบายอากาศ ทั้งนี้เพื่อป้องกันการสูญเสียพลังงานโดยไม่จำเป็นรวมทั้งควรมีการปรับปรุงหลังคาอาคาร โดยเพิ่มการวางฉนวนใยแก้วหนา ๑ นิ้วหรือฉนวนใยหินหนา ๑ นิ้ว หรือฉนวนเส้นใยเซลลูโลสหนา ๑ นิ้ว บนฝ้าเพดาน จะช่วยลดการถ่ายเทความร้อนรวมผ่านหลังคาของอาคาร (RTTV) และควรเปลี่ยนวัสดุผนังหลังคาเพื่อลดค่า RTTV นี้ลงไปให้เหลือเพียง ๘ วัตต์ต่อตารางเมตร นอกจากนั้นงานวิจัยยังได้ให้ข้อเสนอแนะ เพื่อนำมาปรับปรุงระบบปรับอากาศ และแนวทางการบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศ สำหรับอาคารจามจุรี ๑ และ ๒ นี้ และเมื่อคิดคำนวณในส่วนเครื่องปรับอากาศแล้วจะสามารถประหยัดการใช้พลังงานได้อีกประมาณ ๑๐,๐๐๐-๑๗,๐๐๐ KWA/ปี ซึ่ง

คิดเป็นมูลค่า ๒๕,๐๐๐-๔๒,๕๐๐ บาท/ปี นอกจากนี้ผลของโครงการวิจัยนี้ยังได้ให้ข้อเสนอแนะสำหรับการปรับปรุงระบบไฟฟ้าแสงสว่างของอาคารจามจุรี ๑-๒ ไว้ด้วย สำหรับอาคารจามจุรี ๓ และ ๔ การบำรุงรักษาเครื่องปรับอากาศ การใช้เทอร์โมสแตทอิเล็กทรอนิกส์ และการใช้บัลลาสต์ชนิด Low Watt Loss จะสามารถประหยัดพลังงานในอาคารจามจุรี ๓ และ ๔ คิดเป็นเงิน ๑๙๓,๓๐๘ บาท และ ๑๕๕,๙๘๐ บาทตามลำดับ

๔.๔ การปรับปรุงอาคารสิ่งก่อสร้าง ในระยะปี ๒๕๓๙ - ๒๕๔๒ ประกอบด้วย ๓๑ รายการ

และการปรับปรุงระบบงานสาธารณูปโภคอีก ๕ รายการ คือ

- ปรับปรุงอาคารโรงอาหาร ๓ แห่ง งบประมาณ ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- ปรับปรุงอาคารบรมราชกุมารี งบประมาณ ๗,๕๐๐,๐๐๐ บาท
- ปรับปรุงหน้าต่างอาคารสถาบัน ๓ งบประมาณ ๗,๕๐๐,๐๐๐ บาท
- งานซ่อมแซมปรับปรุงและต่อเติมหลังร้านค้าโรงอาหารหอพักนิสิตชายเป็นที่เตรียมอาหาร งบประมาณ ๘๐,๐๐๐ บาท
- ปรับปรุงท่อประปาภายในอาคารหอพักนิสิตหญิง ๑๑ ชั้น งบประมาณ ๕๕๐,๐๐๐ บาท
- งานปรับปรุงอาคารหอประชุมจุฬาฯ งบประมาณ ๑,๗๐๐,๐๐๐ บาท
- ปรับปรุงอาคารศาลาพระเกี้ยว งบประมาณ ๕๕๐,๐๐๐ บาท
- ปรับปรุงอาคารเปรมบุรฉัตร งบประมาณ ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- ปรับปรุงศูนย์ศิลปวัฒนธรรม งบประมาณ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- ปรับปรุงอาคารวิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ งบประมาณ ๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- ปรับปรุงอาคารมหาธีรราชานุสรณ์ งบประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท
- ปรับปรุงอาคารหอพัก ๓ งบประมาณ ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- ปรับปรุงอาคารหอพักหญิง งบประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ บาท
- ปรับปรุงอาคารหอพักชาย งบประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ บาท

- ปรับปรุงอาคารอักษรศาสตร์ ๑ และอักษรศาสตร์ ๒*
- ปรับปรุงอาคารสถาบัน ๓ งบประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ บาท
- ปรับปรุงเรือนไม้หอพักชาย งบประมาณ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- โครงการปรับปรุงศูนย์กีฬา แยกเป็น ๒ ส่วน คือ ปรับปรุงสนามกีฬาในร่ม งบประมาณ ๙๙๗,๒๑๒ บาท และปรับปรุงสนามกีฬาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย งบประมาณ ๕๔๓,๐๙๖ บาท
- ปรับปรุงอาคารสถานที่โครงการดาราศาสตร์ งบประมาณ ๗,๗๕๒,๘๔๔ บาท
- เปลี่ยนรอกน้ำรอบตึกจักรพงษ์ (หอประวัติจุฬาฯ) งบประมาณ ๗๖,๐๐๐ บาท
- ปรับปรุงโรงอาหารหอพักนิสิต งบประมาณ ๙๖๑,๓๘๐ บาท
- ปรับปรุงถังน้ำเก็บน้ำหอพักนิสิตหญิง ๑๔ ชั้น งบประมาณ ๑๖๐,๐๐๐ บาท
- ปรับปรุงอาคารที่รับมอบคืนจาก มศว. ปทุมวัน ๓ หลัง งบประมาณ ๑๓,๕๐๐,๐๐๐ บาท
- โครงการเดินสายไฟฟ้าแรงสูงเชื่อมระหว่างอาคารจามจุรี ๕ คณะครุศาสตร์ และคณะ นิเทศศาสตร์ งบประมาณ ๒,๖๘๖,๒๒๗.๕๐ บาท
- โครงการเดินสายโทรศัพท์จากชุมสายโทรศัพท์ที่ ๑ ไปยังอาคารต่าง ๆ งบประมาณ ๔,๔๓๗,๕๕๖.๕๐ บาท
- โครงการเดินสายโทรศัพท์ที่ได้ดินแนวดอนนคณะรัฐศาสตร์จากตู้คอยินขององค์การโทรศัพท์ถึง ตู้คอยินที่ ๒๑ (หน้าอาคารวิจิตรวิจิตร ประจวบเหมาะ) งบประมาณ ๑๒๔,๘๖๙ บาท
- โครงการเดินสายโทรศัพท์ภายในอาคารคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีและคณะวิทยาศาสตร์ งบประมาณ ๑๙๐,๐๐๐ บาท
- โครงการเดินสายโทรศัพท์ภายในอาคารคณะสัตวแพทยศาสตร์ งบประมาณ ๔๗๐,๒๔๓ บาท
- โครงการปรับปรุงตู้สาขาโทรศัพท์ที่ ๓ (อาคารสถาบัน ๓) งบประมาณ ๑๐,๑๔๙,๗๐๐ บาท

* อาคารอักษรศาสตร์ ๑ และอักษรศาสตร์ ๒ ได้รับงบประมาณแผ่นดินในการปรับปรุงจำนวน ๑๑๘.๘ ล้านบาท มหาวิทยาลัยได้จัดงบประมาณสมทบจากรายได้เพิ่ม (๑) ค่าออกแบบและจ้างเหมาตกแต่งภายใน ๒๕,๐๕๒,๘๕๖ บาท (๒) ค่าคุมงาน ๗๓๐,๐๐๐ บาท (๓) ค่าติดตั้งอุปกรณ์ ๒,๘๓๐,๘๐๓ บาท และ (๔) ค่าใช้จ่ายปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณ ๑๑,๙๐๐,๐๐๐ บาท รวมทั้งสิ้น ๔๐,๕๑๓,๖๕๙ บาท

- โครงการขยายหมายเลขโทรศัพท์ สาขา ๒ (อาคารเปรมบุรฉัตร) ขนาด ๔๐๐ เลขหมาย งบประมาณ ๓,๖๑๒,๓๒๐ บาท
- โครงการเดินสายโทรศัพท์ใต้ดิน ขนาด ๖๐๐ คู่สาย จากห้องชุมสายโทรศัพท์ที่ ๒ ถึงตู้คอดินที่ ๑๓ (อาคารจุลจักรพงษ์) และตู้คอดินที่ ๑๕ (อาคารวิศวกรรมไฟฟ้า) งบประมาณ ๕๕๕,๐๐๐ บาท
- โครงการเดินสายโทรศัพท์ใต้ดินจากห้องชุมสายโทรศัพท์ที่ ๑ (อาคารจามจุรี ๑) ถึงบริเวณอาคารจามจุรี ๙ งบประมาณ ๗.๕ ล้านบาท
- โครงการเดินสายโทรศัพท์ใต้ดินจากตู้คอดินที่ ๓ (สถาบันวิทยบริการ) ไปยังสนามกีฬากลางแจ้ง งบประมาณ ๒๐๖,๘๐๐ บาท
- โครงการเชื่อมโยงระบบตู้สาขาโทรศัพท์ของจุฬาฯ ไปยังโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ งบประมาณ ๒๘๖,๐๐๐ บาท
- การจัดจ้างบำรุงรักษาระบบตู้สาขาโทรศัพท์ทั้ง ๓ ชุมสาย ปีละ ๗๐๐,๐๐๐ บาท
- การจัดจ้างบำรุงรักษาระบบดับเพลิงอัตโนมัติที่ห้องชุมสายโทรศัพท์ทั้ง ๓ ชุมสาย ปีละ ๑๘๐,๐๐๐ บาท
- ติดตั้งโทรศัพท์สาธารณะทั้งมหาวิทยาลัย ๑๐๐ เครื่อง ด้วยความร่วมมือของบริษัท เทเลคอมเอเชีย
- โครงการเดินสายโทรศัพท์จากตู้คอดินที่ ๒๗ ถึงอาคาร ๔ มศว.ปทุมวัน งบประมาณ ๔๔๔,๘๓๙.๗๘ บาท
- โครงการเดินสายโทรศัพท์จากตู้คอดินที่ ๓๘ ถึงอาคารสำนักงานสนามเทนนิสใหม่ งบประมาณ ๒๓,๓๐๗.๖๓ บาท
- โครงการติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างทางเข้าสนามเทนนิสใหม่ งบประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท

๔.๕ การก่อสร้างใหม่

ก. การก่อสร้างที่เริ่มดำเนินการก่อน ๑ เมษายน ๒๕๓๙

- อาคารเรียนรวมนิติศาสตร์ - นิเทศศาสตร์ เป็นอาคารสูง ๘ ชั้น มีชั้นลอย ๔ ชั้น พื้นที่ ๑๑,๕๐๐ ตารางเมตร งบประมาณค่าก่อสร้าง ๑๓๐ ล้านบาท ดำเนินการแล้วเสร็จ ประมาณ ๙๙ %

- อาคารเรียนและปฏิบัติการคณะแพทยศาสตร์ เป็นอาคารสูง ๒๐ ชั้น งบประมาณค่าก่อสร้าง ๖๓๓ ล้านบาท แล้วเสร็จเมื่อ ๙ สิงหาคม ๒๕๔๒
 - อาคารเรียนและปฏิบัติการคณะวิทยาศาสตร์ เป็นอาคารสูง ๒๐ ชั้น พื้นที่ ๕๓,๖๘๔ ตารางเมตร งบประมาณค่าก่อสร้าง ๗๑๕ ล้านบาท ดำเนินการแล้วเสร็จประมาณ ๗๙ %
 - อาคารเรียนคณะนิติศาสตร์ เป็นอาคารสูง ๘ ชั้น พื้นที่ ๑๓,๕๐๐ ตารางเมตร งบประมาณค่าก่อสร้าง ๑๖๕ ล้านบาท ดำเนินการแล้วเสร็จประมาณ ๘๕ %
 - อาคารหอพักนิสิตคณะแพทยศาสตร์ เป็นอาคารสูง ๑๓ ชั้น พื้นที่ ๑๕,๑๒๕ ตารางเมตร งบประมาณค่าก่อสร้าง ๑๔๑ ล้านบาท ดำเนินการแล้วเสร็จประมาณ ๒๖ %
 - อาคารศูนย์ฝึกนิสิต คณะสัตวแพทยศาสตร์ เป็นอาคาร ๓ หลัง สูง ๔ ชั้น พื้นที่รวมทั้งสิ้น ๙,๗๓๙ ตารางเมตร งบประมาณค่าก่อสร้าง ๗๑.๖ ล้านบาท แล้วเสร็จเมื่อ ๗ มกราคม ๒๕๔๓
 - อาคารศูนย์วิจัยและทดสอบอัญมณีศาสตร์ เป็นอาคารสูง ๗ ชั้น พื้นที่ ๒,๕๐๐ ตารางเมตร งบประมาณค่าก่อสร้าง ๓๕.๔ ล้านบาท แล้วเสร็จเมื่อ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๔๒
 - อาคารสถานปฏิบัติการเภสัชกรรมชุมชนและพิพิธภัณฑ์สมุนไพรและเภสัชกรรมไทย เป็นอาคารสูง ๕ ชั้น พื้นที่ ๓,๒๕๕ ตารางเมตร งบประมาณค่าก่อสร้าง ๒๐.๕ ล้านบาท แล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๒
- ข. การก่อสร้างที่เริ่มดำเนินการหลังจาก ๑๑ เมษายน ๒๕๓๙
- อาคารเรียนรวมสังคมศาสตร์ (ศูนย์นวัตกรรมวิทยาการ) งบประมาณค่าก่อสร้าง ๒๖๔.๘ ล้านบาท เป็นงบประมาณแผ่นดินปี ๒๕๔๓ จำนวน ๕๒.๘ ล้านบาท ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการคัดเลือกผู้รับเหมาก่อสร้าง
 - อาคารจามจุรี ๕ เป็นอาคารสูง ๗ ชั้นพร้อมชั้นดาดฟ้า พื้นที่ประมาณ ๑๒,๐๐๐ ตารางเมตร งบประมาณค่าก่อสร้าง ๑๘๘.๕ ล้านบาท แล้วเสร็จเมื่อ มิถุนายน ๒๕๔๒
 - สนามเทนนิส ๑๐ สนามพร้อมสวนควบ งบประมาณค่าก่อสร้าง ๙.๗๗ ล้านบาท แล้วเสร็จเมื่อ ๙ มกราคม ๒๕๔๒

๔.๖ การพัฒนาที่เริ่มดำเนินการขั้นเตรียมการแล้ว

- ก. การก่อสร้างอาคารจามจุรี ๙ (บริเวณสนามเทนนิสเดิม) สำหรับวัตถุประสงค์ ๓ ประการคือ (๑) เป็นอาคารจอดรถประมาณ ๑,๒๐๐ คัน ตามข้อตกลงที่มหาวิทยาลัยผูกพันกับ สจร. และ กทม. ในการจัดการห้ามจอดรถบนถนนพญาไทและถนนอังรีดูนังต์ และจะได้ดำเนินการตามแนวทางการลดมลพิษจากปริมาณจอดภายในมหาวิทยาลัย (๒) เป็นศูนย์การเรียนรู้ (study center) ของนิสิต และศูนย์การศึกษาต่อเนื่อง ซึ่งจะใช้อาคารชั้นที่ ๑๑ ขึ้นไปของแต่ละปีกของอาคาร และ (๓) หน่วยอนามัยของสำนักกีฬาและอนามัย และ สหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งจะใช้พื้นที่ชั้นล่างของอาคาร อาคารนี้มีมูลค่าก่อสร้างระยะก่อนจ่ายประมาณ ๑๘๐ วัน ได้ปรับแผนอาคารไปจากเดิมโดยการปรับขยายให้เต็มพื้นที่แทนการบีบตัวอาคารให้หลบจากสนามกีฬาเทนนิสเดิม ซึ่งทำให้ใช้พื้นที่ได้เป็นประโยชน์มากขึ้น และไม่ต้องดึงปริมาณการจราจรจำนวนมากเข้ามาภายในมหาวิทยาลัย การดำเนินการก่อสร้างได้ให้สำนักงานจัดการทรัพย์สินดำเนินการจัดหาผู้ลงทุนตั้งแต่ปี ๒๕๔๑ แต่ไม่ได้ผลดีและต้องประกาศยกเลิกไปเมื่อปลายปี ๒๕๔๒ สิ่งที่ต้องดำเนินการเพิ่มเติมคือการเจรจากับสหกรณ์ออมทรัพย์ฯ เรื่องการเช่าใช้พื้นที่ตามราคาตลาดโดยการทำสัญญาเช่าระยะ ๑๐ ปี โดยอาจชำระเงินครั้งเดียวล่วงหน้า
- ข. การออกแบบและปรับปรุงอาคารจามจุรี ๘ (อาคารที่ทำการสถาบันบริการคอมพิวเตอร์เดิม) อยู่ในขั้นของการออกแบบรายละเอียดของการบูรณะปรับปรุงอาคาร โดยผนวกหลักการประหยัดพลังงานไว้ด้วย แต่เนื่องจากอาคารอยู่ในสภาพทรุดโทรมมากจึงคาดว่าน่าจะต้องใช้เฉพาะในการบูรณะปรับปรุงไม่น้อยกว่า ๖ เดือน ประมาณการค่าใช้จ่ายในการปรับปรุง ๒๐ ล้านบาท อาคารนี้เป็นอาคารโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็กสูง ๔ ชั้น พื้นที่ดิน ๘๑๖ ตารางเมตร มีพื้นที่อาคารรวม ๓,๙๖๖.๕๕ ตารางเมตร ขณะนี้รูปแบบยังไม่แล้วเสร็จ ภายหลังจากการบูรณะปรับปรุงแล้วอาคารจามจุรี ๘ จะเป็นที่ทำการของศูนย์ทดสอบแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยซึ่งต้องเร่งรัดขยายงานขึ้นสำหรับอนาคต โดยชั้นล่างจัดเป็นส่วนรับสมัครสอบ ห้องสอบ ห้องอำนวยความสะดวกและบริการข้อสอบ ชั้นที่ ๒ เป็นสำนักงานศูนย์ทดสอบฯ และห้องเก็บและแยกกระดาษ

คำตอบชั้นที่ ๓ เป็นส่วนจัดทำข้อสอบ ห่องเก็บข้อสอบและอุปกรณ์ผลิตข้อสอบ และชั้นที่ ๔ เป็นข้อเก็บข้อสอบใช้แล้วและห้องสอบสำรอง

- ค. การออกแบบและปรับปรุงอาคารวิทย์พัฒนา ซึ่งอยู่ในสภาพทรุดโทรมมากพอสมควร และจำเป็นต้องบูรณะปรับปรุงเพื่อใช้เป็นอาคารที่ทำการและศึกษาวิจัยทางด้านนานาชาติ อันได้แก่สถาบันเอเชียและนานาชาติศึกษา (ซึ่งต้องพัฒนาขึ้นจากสถาบันเอเชียศึกษาตามมติสภามหาวิทยาลัย) ศูนย์ยุโรปศึกษา โครงการอเมริกาศึกษาและแคนาดาศึกษา รวมทั้งสถาบันนานาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนาของรัฐบาลไทย ซึ่งสภามหาวิทยาลัยอนุมัติให้ยืมใช้สถานที่ชั้นที่ ๘ และบางส่วนของชั้นที่ ๖ ของอาคาร นอกจากนั้นยังเป็นที่ตั้งของโครงการบัณฑิตศึกษาสหสาขาวิชาที่เป็นหลักสูตรนานาชาติด้วย เช่น โครงการหลักสูตร Cultural Management

๕. การปฏิรูประบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

ตามแนวทางการปฏิรูประบบงานบริหารวิชาการนั้น เทคโนโลยีสารสนเทศจะเป็นเครื่องมือหลักที่สำคัญในการพัฒนาวิชาการและพัฒนาการบริหารงานมหาวิทยาลัยจึงได้ดำเนินการปฏิรูประบบบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศของมหาวิทยาลัยมาเป็นลำดับ ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๕.๑ การจัดตั้งสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ

การพัฒนาระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีสารสนเทศที่ผ่านมามีการดำเนินงานโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย คือ การบริการคอมพิวเตอร์เมนเฟรมโดยสถาบันบริการคอมพิวเตอร์ การดูแลเครือข่ายโดยโครงการ ChulaNet การบริการและดูแล Internet Gateway โดยสถาบันวิทยบริการ การดูแลระบบเครือข่ายโทรศัพท์โดยกองอาคารสถานที่ เมื่อเทคโนโลยีได้พัฒนาก้าวหน้าและมีการเปลี่ยนจากระบบเมนเฟรม อีกทั้งการประสานงานระหว่างหน่วยงานเป็นอุปสรรคไม่ราบรื่นเนื่องจากขาดความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันทำให้การพัฒนาเป็นไปได้ยาก ประกอบกับการกิจด้านระบบเครือข่ายได้ขยายขอบเขตอย่างกว้างขวาง ทั้งการติดตั้งระบบ การอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากร การให้บริการแก้ไขปัญหา ให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับการใช้ระบบเครือข่ายและโปรแกรมที่เกี่ยวข้อง และระยะเวลาของโครงการเครือข่ายคอมพิวเตอร์ฯฯ ได้สิ้นสุดลงในปีงบประมาณ ๒๕๓๙ ในการดำเนินงานขั้นต่อไปมหาวิทยาลัยจึงมีนโยบายให้ปรับการบริหารระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของมหาวิทยาลัยให้เป็นระบบเดียวกัน ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่เดิมเพื่อให้การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพโดยสภามหาวิทยาลัยครั้งที่ ๕๖๙ วันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๓๙ ได้อนุมัติจัดตั้งสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยยกฐานะโครงการเครือข่ายจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยขึ้นเป็นหน่วยงานที่มีฐานะเป็นสำนัก เทียบเท่าสำนักต่าง ๆ ในโครงสร้างใหม่ของสำนักงานมหาวิทยาลัย โดยมีขอบเขตภารกิจดังนี้

- เสนอแนะแนวนโยบายและแผนพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของมหาวิทยาลัยให้มีเอกภาพรวมทั้งมหาวิทยาลัย

- กำหนดกลยุทธ์การส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานในสังกัดของมหาวิทยาลัย พัฒนางานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศตามภารกิจที่รับผิดชอบโดยใช้ระบบเครือข่าย สายใยแก้วเป็นเครื่องมือสำคัญในการปฏิบัติงาน
- วางมาตรฐานและกำกับพัฒนาการระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร เพื่อประโยชน์ในการเชื่อมโยงฐานข้อมูลด้านบุคคล งบประมาณการเงิน วิชาการ นิสิต ให้เป็นระบบใน ภาพรวมระดับมหาวิทยาลัย
- กลับกรองแผนเครือข่ายระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัยเพื่อการจัดสรรงบประมาณ ที่เกี่ยวข้อง
- จัดการระบบเครือข่ายสายใยแก้วของมหาวิทยาลัยให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๕.๒ การดำเนินการปรับสถานภาพสถาบันบริการคอมพิวเตอร์

การบุกเบิกองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัยได้ ดำเนินการอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด และในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๕-๗ ได้ส่งผลให้เห็นอย่าง ชัดเจน ดังนี้

- สามารถสร้างผู้เชี่ยวชาญด้านคอมพิวเตอร์ขึ้นเป็นจำนวนมาก และสามารถผลิต บัณฑิตในสายตรงได้ทั้งในระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา
- การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ได้แพร่กระจายไปในศาสตร์ ต่าง ๆ อย่างครบถ้วน การเรียนการสอน และการวิจัยทั้งในระดับปริญญาตรีและ บัณฑิตศึกษามีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์เป็นกลไกของกระบวนการ งานวิชาการอย่างกว้างขวาง จนกลายเป็นวัฒนธรรมองค์กรและวิถีชีวิตใน มหาวิทยาลัยอย่างสมบูรณ์ในปัจจุบัน
- เกิดระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ทั้งในระดับมหาวิทยาลัย ระดับคณะ และระดับภาควิชา ทำให้การใช้เทคโนโลยีด้านนี้เป็นไปอย่างกว้างขวาง และเป็นไปโดยธรรมชาติของชุมชนวิชาการด้วยตนเอง

การพัฒนาทั้ง ๓ ส่วนข้างต้น เมื่อประกอบด้วยวิวัฒนาการด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ ต่อพ่วง และโปรแกรมการใช้งานต่าง ๆ มีขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งทำให้ราคาเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ

ถูกลงอย่างมาก และสามารถจัดหาซื้อได้อย่างง่าย มหาวิทยาลัยได้รับการสนับสนุนการลงทุน เพื่อพัฒนาบุคลากรและเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ จากภาครัฐส่วนหนึ่ง และได้ระดมงบประมาณจาก แหล่งเงินทุนต่าง ๆ รวมทั้งเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยเอง เพื่อเร่งสร้างโครงสร้างพื้นฐาน สนับสนุนการพัฒนาวิชาการและศักยภาพของคณะและภาควิชาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่แผน พัฒนาฯ ระยะที่ ๖ จนถึงปัจจุบัน มีผลให้ศักยภาพทางวิชาการ บุคลากรและอุปกรณ์เครื่องมือใน หน่วยงานระดับคณะ และภาควิชา มีความแข็งแกร่งมาก หน่วยงานในสังกัดมหาวิทยาลัยมากกว่าครึ่งหนึ่ง สามารถบริหารและจัดการบริการด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ และโปรแกรมใช้งานได้ด้วย ตนเอง ความจำเป็นที่ต้องอาศัยรับบริการจากสถาบันบริการคอมพิวเตอร์หมดไป ทั้งนี้ รวมทั้งการ ใช้งานบนระบบเครื่องเมนเฟรมลดน้อยลง

ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบจากการมีศูนย์ คอมพิวเตอร์แบบรวมศูนย์ (centralized) ไปเป็นการใช้บริการผ่านระบบเครือข่ายในแบบกระจาย (decentralized) การมีสถาบันบริการคอมพิวเตอร์ซึ่งเป็นสถานที่ขนาดใหญ่ มีบุคลากร ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางคอมพิวเตอร์เป็นจำนวนมาก มีกิจกรรมทางด้านพัฒนาโปรแกรมและให้ บริการเฉพาะทางด้านคอมพิวเตอร์ต้องได้รับการเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับความต้องการของ ผู้ใช้บริการรูปแบบใหม่ในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศนี้ มหาวิทยาลัยจึงพัฒนารูปแบบให้สอดคล้อง โดยจัดให้มีโครงสร้างของหน่วยงานทางด้านคอมพิวเตอร์ขึ้น ๒ ส่วนคือในคณะ/สถาบันต่าง ๆ กับระบบสนับสนุนกลาง

โดยในคณะต่าง ๆ ที่เป็นเจ้าของศาสตร์ต้องดำเนินการกิจด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เพื่อการเรียนการสอน การวิจัยและการบริการด้วยตนเอง ในส่วนสนับสนุนกลางต้องปรับเปลี่ยน บทบาทของตนเป็นเพียงหน่วยสนับสนุนคณะ/สถาบันต่าง ๆ ทั้งนี้มุ่งเน้นการสนับสนุนการพัฒนา เทคโนโลยีสารสนเทศในระดับนโยบายร่วมและการบริหารจัดการระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของ มหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพภายใต้การกำกับของสำนักงานมหาวิทยาลัย ซึ่งการบริหารจัด การปัจจุบันดำเนินการอยู่ในรูปสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ

การเปลี่ยนแปลงภารกิจข้างต้น ได้ส่งผลให้หน่วยงานกลางอันได้แก่สถาบันบริการ คอมพิวเตอร์ต้องยุบเลิกและกระจายภารกิจบุคลากรและงบประมาณไปสู่หน่วยงานระดับคณะ

และหน่วยงานในสังกัดสำนักงานมหาวิทยาลัยต่อไป ทั้งนี้สภามหาวิทยาลัยเมื่อการประชุมครั้งที่ ๕๘๖ (๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๑) จึงได้มีมติอนุมัติให้ยุติภารกิจของสถาบันบริการคอมพิวเตอร์ พร้อมทั้งหันเห/กระจายบุคลากร และทรัพยากรที่มีอยู่ไปสู่คณะ/สถาบัน และ/หรือหน่วยงานอื่นของมหาวิทยาลัย เพื่อเพิ่มสมรรถนะในการรับผิดชอบด้านการบริการอุปกรณ์ เครื่องมือ และเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการเรียนการสอนและการวิจัย ทั้งนี้ จนถึงปัจจุบันได้ดำเนินการตามแนวการปฏิบัติการโอนย้ายบุคลากรและทรัพยากรของสถาบันบริการคอมพิวเตอร์แล้วเสร็จ (ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๑) และได้ดำเนินการจัดพระราชกฤษฎีกายุบเลิกสถาบันฯ ซึ่งปัจจุบันอยู่ในกระบวนการนิติบัญญัติ

๕.๓ สถานภาพในปัจจุบันของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

หลังจากได้ดำเนินการปฏิรูประบบบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศดังได้กล่าวแล้ว การดำเนินงานในแต่ละส่วนก็ได้พัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่องดังนี้

ก. เครือข่ายคอมพิวเตอร์ มีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีในแกนหลัก (backbone) ซึ่งแต่เดิมใช้แต่ระบบ FDDI (Fibre Distributed Data Interface) มาใช้เทคโนโลยีหลายอย่างประกอบกันเพื่อให้ได้ประโยชน์ตรงกับลักษณะที่ใช้ ปัจจุบันได้แก่ ระบบ FDDI ๑๐๐ Mbps ระบบ ATM ความเร็ว ๑๕๕ Mbps ระบบ Ethernet ๑๐ Mbps ระบบ Fast Ethernet ๑๐๐ Mbps และระบบ Giga Ethernet ๑๐๐๐ Mbps ทั้งนี้โดยใช้สายใยแก้วนำแสง (Fibreoptic) และสายทองแดง UTP เชื่อมโยงอุปกรณ์ต่าง ๆ ของเครือข่ายเข้าด้วยกัน โดยมีอุปกรณ์ค้นหาเส้นทางและเชื่อมโยงเครือข่าย (Router และ L ๓ switch กับอุปกรณ์กระจายสัญญาณไปยังผู้ใช้ (hub และ ๒๒ switch) ปัจจุบันเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัยครอบคลุมพื้นที่ทั่วมหาวิทยาลัย ทั้งในส่วนของพื้นที่หลัก คือบริเวณฝั่งตะวันออกและฝั่งตะวันตกของถนนพญาไทและส่วนของคณะที่อยู่ในบริเวณสยามสแควร์ และส่วนของคณะแพทยศาสตร์

ในด้านให้บริการผู้ใช้จากภายนอกมหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ เครือข่าย ChulaNet ได้พัฒนาให้มีโมเด็มความเร็ว ๒๘.๘ Kbps จำนวน ๒๑๖ เครื่อง ความเร็ว ๑๔.๔ Kbps จำนวน ๑๖ เครื่อง รองรับผู้ใช้บริการผ่านระบบโมเด็มได้ ๒๓๒๒คน พร้อม ๆ กัน และก็ได้

ขยายงานเรื่อยมาจนปัจจุบันสามารถรองรับการใช้งานเครือข่ายผ่านระบบโทรศัพท์ได้ ๓๓๒ คน
พร้อมกัน

นอกจากนั้น ในตอนต้นปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้ดำเนินการจัดระเบียบการใช้งานเครือข่ายผ่านระบบโทรศัพท์เพื่อลดปัญหาการใช้งานที่เบี่ยงเบนไปจากที่ควร โดยกำหนดจำนวนชั่วโมงใช้งานสำหรับนิสิตในแต่ละระดับจะได้รับกำหนดจำนวนสูงสุดที่จะใช้ได้ในแต่ละเส้น วิธีนี้เพื่อร่วมกับการขยายบริการ เพื่อว่าจะสามารถทำให้การใช้งานเครือข่ายเป็นไปได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และเข้าถึงได้ง่ายกว่าแต่เดิม

ในด้านการเชื่อมโยงกับอินเทอร์เน็ต (Internet) ได้เพิ่มความเร็วของการเชื่อมต่ออย่างต่อเนื่องจาก ๕๑๒ Kbps มาเป็น ๑ Mbps ในเดือนกรกฎาคม ๒๕๔๑ และปรับขยายเป็น ๒ Mbps โดยอาศัยเชื่อมต่อเครือข่าย ChulaNet เข้ากับเครือข่าย Uninet ของทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งมีวงจรมหาวิทยาลัย ๒ Mbps จำนวน ๒ เส้น เชื่อมกับ Internet ซึ่งต่อมหาวิทยาลัยก็ได้พัฒนาความเร็วได้อีกเป็น ๔ Mbps เป็นปลายเดือนธันวาคม ๒๕๔๒ สามารถรองรับผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในมหาวิทยาลัยได้ประมาณ ๓๐,๐๐๐ คน

ข. การเชื่อมโยงของคณะ/สถาบัน/วิทยาลัยกับเครือข่ายหลัก มหาวิทยาลัยสนับสนุนให้คณะ/สถาบันพัฒนาขีดความสามารถในการเชื่อมโยงและใช้ประโยชน์จากเครือข่ายซึ่งในปัจจุบันหน่วยงานต่างๆ เชื่อมเครือข่ายคอมพิวเตอร์เข้ากับเครือข่าย ChulaNet แล้ว ดังสรุปสถานภาพปัจจุบันได้ดังนี้

(๑) คณะ/สถาบัน/วิทยาลัย ที่มีภารกิจหลักในการการสอน

(๑.๑) หน่วยงานระดับคณะจำนวน ๑๘ คณะ และบัณฑิตวิทยาลัย การดำเนินงานในส่วนนี้มหาวิทยาลัยได้ติดตั้งระบบและวางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ไปยังหน่วยงานเหล่านี้เกือบทั้งหมดยกเว้นคณะจิตวิทยาเป็นคณะที่จัดตั้งขึ้นใหม่ จึงยังไม่มีจุดเชื่อมต่อกับเครือข่ายหลักของมหาวิทยาลัยที่ถาวรโดยตรง สำหรับความเร็วของวงจรมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ (๑๓ หน่วยงาน) เหล่านี้ มีวงจรมหาวิทยาลัย ๑๐Mbps ด้วยเทคโนโลยี Ethernet ส่วนคณะแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์

และคณะวิศวกรรมศาสตร์ มีวงจรมความเร็ว ๑๐๐ Mbps ด้วยเทคโนโลยี FDDI ในขณะที่คณะครุศาสตร์และคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มีวงจรมความเร็ว ๒๐๐ Mbps (๑๐๐ Mbps Fullduplex) ด้วยเทคโนโลยี FastEthernet

- (๑.๒) หน่วยงานระดับสถาบัน/วิทยาลัยที่มีการสอน ได้แก่ สถาบันภาษา สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์ วิทยาลัยปิโตรเลียมและปิโตรเคมี และวิทยาลัยการสาธารณสุข หน่วยงานเหล่านี้มีจุดเชื่อมโยงกับเครือข่ายด้วยวงจรมความเร็ว ๑๐ Mbps ด้วยเทคโนโลยี Ethernet ทั้งสิ้น
- (๑.๓) สถาบันวิจัย จำนวน ๙ สถาบัน มีวงจรมความเร็ว ๑๐ Mbps ด้วยเทคโนโลยี Ethernet ทั้งสิ้น
- (๑.๔) สถาบัน/ศูนย์/สำนัก ที่มีภารกิจหลักให้บริการ ได้แก่ สถาบันวิทยบริการ มีวงจรมความเร็ว ๒๐๐ Mbps (๑๐๐ Mbps Fullduplex) ด้วยเทคโนโลยี FastEthernet ส่วนสำนักทะเบียนและประมวลผลและศูนย์เครื่องมือวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีวงจรมความเร็ว ๑๐ Mbps ด้วยเทคโนโลยี Ethernet
- (๒) หน่วยงานของสำนักงานมหาวิทยาลัย สำหรับในหน่วยงานของสำนักงานมหาวิทยาลัย ได้แก่ สำนักบริหารวิชาการ สำนักบริหารแผนและการคลัง สำนักบริหารทรัพยากรมนุษย์และระบบงาน สำนักบริหารระบบกายภาพ มีวงจรมความเร็ว ๑๐ Mbps ด้วยเทคโนโลยี Ethernet และมี Network ภายในหน่วยงาน ยกเว้นสำนักงานนิสิตสัมพันธ์ ที่มีเพียงจุดเชื่อมต่อแต่ยังไม่มี Network ภายใน แต่ทั้งนี้ในส่วนของหอพักนิสิต ยังคงไม่มีจุดเชื่อมต่อเช่นเดียวกับส่วนหอพักบุคลากร สำหรับหน่วยงานสำคัญอื่น ๆ ที่มีความเร็ว ๑๐ Mbps และมี Network ภายในด้วยเทคโนโลยี Ethernet ได้แก่ สำนักงานจัดการทรัพย์สิน สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ โรงพิมพ์ ศูนย์การศึกษาต่อเนื่อง ศูนย์หนังสือ สำนักงานบริหารโครงการเงินกู้ และสำหรับหน่วยงานที่มีวงจรม

ความเร็ว ๑๐ Mbps ด้วยเทคโนโลยี Ethernet มีเพียงจุดเชื่อมต่อไม่มี Network ภายใน ได้แก่ สำนักงานวิรัชกิจ สำนักงานสารสนเทศ สถาบันวิทยุ ศูนย์รักษาความปลอดภัย สโมสรอาจารย์ สหกรณ์ออมทรัพย์ฯ ส่วนอีกสองหน่วยงานคือ สำนักงานมูลนิธิทรัพย์สินทางปัญญา และศูนย์บริการวิชาการ มีการเชื่อมโยงด้วยเทคโนโลยี Microwave ๒ Mbps และมี Network ภายใน เป็นของตนเอง สำหรับในส่วนของโรงเรียนสาธิตฯ (ฝ่ายประถมและฝ่ายมัธยม) เป็นส่วนหนึ่งของเครือข่ายภายในคณะครุศาสตร์ ส่วนหน่วยงานที่ยังไม่มีการเชื่อมโยงกับระบบเครือข่าย คือ ธรรมสถาน เว็อนไทย ศูนย์กีฬา ศูนย์ส่งเสริมวัฒนธรรม สนามกีฬาในร่ม สนามกีฬากลางแจ้ง สมาคมนิสิตเก่าฯ ร้านค้าสหกรณ์ หอประวัติ

ค. การบริหารจัดการเครือข่าย ปัจจุบันการบริหารจัดการเครือข่ายคอมพิวเตอร์ได้ปรับเปลี่ยนการดำเนินงานในระดับมหาวิทยาลัยโดยรวมภารกิจเข้าไว้ด้วยกัน ดำเนินการโดยสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยยึดหลักให้เป็นหน่วยงานขนาดเล็ก ใช้กำลังคนน้อย แต่มีประสิทธิภาพ ทำหน้าที่ดูแลทั้งระบบเครือข่ายและการเชื่อมโยงกับ Internet ให้สามารถใช้เครือข่ายได้โดยไม่มีปัญหา รวมทั้งการพัฒนาระบบให้ใช้งานได้โดยไม่ยุ่งยาก

สำหรับในระดับคณะ/สถาบันได้มีการกระจายการดูแลรับผิดชอบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ภายในแต่ละคณะ/สถาบัน ลงไปสู่ระดับคณะเพื่อให้การบริการแก่ผู้ใช้ได้อย่างใกล้ชิดและตรง ความความต้องการของแต่ละคณะ/สถาบันมากขึ้น ทั้งนี้โดยมีสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นผู้ประสานงานและอำนวยความสะดวกในการเชื่อมต่อกับเครือข่ายหลักของมหาวิทยาลัย รวมถึงการติดต่อกับ Internet อย่างไรก็ตามที่คณะ/สถาบันส่วนใหญ่ยังขาดระบบบริหารจัดการภายในคณะที่มีประสิทธิภาพ และขาดบุคลากรที่มีความสามารถเหมาะสม เพื่อทำหน้าที่ในการให้บริการแก่บุคลากรรวมทั้งเป็นผู้วางแผนการใช้งานเครือข่ายคอมพิวเตอร์ภายในคณะ ขยายเครือข่ายไปสู่หน่วยงานย่อยในระดับภาควิชา และจัดการให้บริการในด้านวิชาการและการบริหารงานตามนโยบายของคณะ และประสานงานอย่างใกล้ชิดกับสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศของมหาวิทยาลัย

นอกจากนี้ยังมีบางคณะ/สถาบันที่ยังไม่มีระบบเครือข่ายภายใน ซึ่งคงจะต้องมีการวางแผนพัฒนาทางด้านนี้ต่อไป

โดยสรุปการบริหารจัดการเครือข่ายในปัจจุบัน ประกอบด้วยทั้งระบบรวมศูนย์ (centralized) ในแง่ของการบริการเครือข่าย และระบบกระจาย (decentralized) โดยคณะ/สถาบันต่างพัฒนาระบบของตนเองเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าในศาสตร์แต่ละศาสตร์

๖. แผนแม่บทการพัฒนาที่ดินในเขตพาณิชย์

ตามที่มหาวิทยาลัยมีแผนงานจัดทำแผนแม่บทเขตพาณิชย์ และเพื่อให้ได้ที่ปรึกษาที่มีความชำนาญเฉพาะ จึงได้พิจารณาคัดเลือกบริษัทที่ปรึกษา โดยการประกาศเชิญชวนและคัดเลือกได้บริษัทโบวิสดีเวลลอปเม้นท์ คอนซัลแทนท์ส จำกัด (Bovis Development Consultants LTD.) เป็นผู้ดำเนินการ ระยะเวลาดำเนินการตามสัญญาจ้างครั้งแรกตั้งแต่วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๓๘ มีระยะเวลาดำเนินการ ๑๔ เดือน แต่ภายหลังภารกิจตามสัญญาไม่แล้วเสร็จเพราะต้องผูกพันตามภารกิจของผู้จัดทำแม่บทจึงต้องขยายเวลา และงานแล้วเสร็จเมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๔๐ โดยมีค่าจ้างตามสัญญา ๒๔.๙ ล้านบาท กับภาษีมูลค่าเพิ่มอีกประมาณ ๑.๗ ล้านบาท ทั้งนี้มหาวิทยาลัยได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายจากสมาคมนิสิตเก่าๆ จำนวน ๑๔ ล้านบาท ส่วนที่เหลือใช้จ่ายจากเงินผลประโยชน์ของสำนักงานจัดการทรัพย์สิน

ภารกิจของบริษัทโบวิสคือเตรียมงานเบื้องต้นเพื่อจัดหาผู้จัดทำแผนแม่บทเช่น แผนกลยุทธ์การทำงานของผู้จัดทำแผนฯ เป้าหมายการพัฒนาที่ดิน แนวทางการพัฒนาและจัดทำ TOR การจัดทำแผนแม่บทเสนอผลศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนาที่ดินทั้งที่เป็นส่วนรายงานเบื้องต้นและ Final Feasibility Study จัดเตรียมและดำเนินการสรรหาผู้จัดทำแผนแม่บท เช่น จัดทำ Shortlist รายนามบริษัทที่มีผลงาน หลักการสรรหาผู้จัดทำแผนแม่บท วิเคราะห์ข้อเสนอของผู้จัดทำแผนและจัดเตรียมสัญญาและเจรจาต่อรองผู้ได้รับคัดเลือก และให้คำปรึกษาและแนะนำแก่มหาวิทยาลัยในการดำเนินงานเพื่อให้มีแผนแม่บทตลอดจนร่วมกับมหาวิทยาลัยในการกำกับกำกับการดำเนินงานและประเมินผลวิเคราะห์ผลงานฉบับสมบูรณ์ของผู้จัดทำแผนแม่บท

มหาวิทยาลัยได้ทำสัญญาจ้างกลุ่มบริษัท Villes Nouvelles de France / Space Group of Korea และ Tesco จัดทำแผนแม่บทในเขตพาณิชย์ของมหาวิทยาลัยเมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๓๙ เป็นจำนวนเงิน ๔๓.๖ ล้านบาท (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) และในระหว่างดำเนินการได้มีการแก้ไขสัญญาเมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๔๐ โดยเปลี่ยนคู่สัญญาเป็นกลุ่มบริษัท

เพียง ๒ บริษัทคือ Villes Nouvelles de France และ Tesco ภายใต้การกำกับดูแลของบริษัท โบวิส ดีเวลลอปเม้นท์จำกัด และคณะกรรมการของมหาวิทยาลัย รวมระยะเวลาในการจัดทำ แผนแม่บท ๑๔ เดือน (๑๒ มิถุนายน ๒๕๓๙ ถึง ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๔๐)

เนื้อหาของแผนแม่บทอาจสรุปเป็น ๑๐ หัวข้อดังนี้

- (๑) แผนผังแสดงพื้นที่โครงการแผนแม่บท พื้นที่โครงการมีขนาด ๒๗๖ ไร่ มีอาณาเขต ทิศ ได้จรดถนนพระราม ๔ ทิศเหนือจรดถนนพระราม ๑ ทิศตะวันตกจรดถนนพระราม ๖ (ถนนบรรทัดทอง) ทิศตะวันออกจรดถนนพญาไท กำหนดเป็นพื้นที่พาณิชย์ ๑๔๖ ไร่ ส่วนที่เหลือเป็นพื้นที่เปิดโล่งและพื้นที่กึ่งพาณิชย์ ๑๓๐ ไร่
- (๒) วัตถุประสงค์
 - (๒.๑) เพื่อสร้างชุมชนขนาดใหญ่ที่มีความหลากหลายของกิจกรรมและพร้อมด้วย คุณภาพชีวิตและสังคมในเมืองใหญ่ (City within City)
 - (๒.๒) เพื่อสร้างถาวรวัตถุและกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน
 - (๒.๓) เพื่อสร้างความเชื่อมโยงกับมหาวิทยาลัยในกิจกรรมต่างๆ
 - (๒.๔) เพื่อพัฒนาพื้นที่ให้เหมาะสมกับเขตเชื่อมต่อกับมหาวิทยาลัยและสามารถ สร้างรายได้ให้แก่มหาวิทยาลัย
- (๓) การออกแบบพื้นที่โครงการ มหาวิทยาลัยกำหนดให้ใช้พื้นที่เปิดโล่งไม่น้อยกว่า ๔๐% เพื่อสร้างภูมิทัศน์ที่ดีในเขตเมือง ไม่ให้บรรยากาศแออัดเหมือนอย่างที่เป็น อยู่ในเขตเมืองปกติ โดยมีการออกแบบเป็น ๒ ลักษณะ
 - (๓.๑) ระดับแนวราบมีองค์ประกอบหลัก ๕ ประการ ดังนี้
 - (๓.๑.๑) East-West Axis เป็นแกนหลักจากด้านฝั่งตะวันออก เริ่มจากที่ตั้งพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

และพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวไปยังศูนย์ภูมิไทย
ด้านฝั่งตะวันตกซึ่งก่อให้เกิด Grand Space

(๓.๑.๒) North-South Axis เป็นแกนรองแนวถนนจุฬาฯ ซอย ๕ จาก
ถนนพระราม ๑ ถึงถนนพระราม ๔ ซึ่งเป็นเส้นทางสัญจรที่
สำคัญและเชื่อมระบบขนส่งมวลชน BTS และขององค์การรถไฟฟ้า
มหานคร MRTA

(๓.๑.๓) Square Strip : ลักษณะของ linear park เชื่อมเขตพาณิชย์
และเขตการศึกษาเข้าด้วยกันเพื่อเสริมสร้างความเป็นเอกภาพใน
ที่ดินของมหาวิทยาลัย

(๓.๑.๔) Grid ถนนในลักษณะตาราง ซึ่งเป็นถนนเดิมแต่จัดรวมให้เป็น
Block ใหญ่ขึ้น

(๓.๑.๕) ศูนย์ภูมิไทย ตั้งอยู่บนจุดตัดของแนวแกนทั้งสอง

(๓.๒) ระดับแนวตั้งมี ๓ ระดับดังนี้

(๓.๒.๑) ระดับแรก (ระดับชั้นพื้น)

(๓.๒.๒) ระดับที่ ๒ (ระดับสวน)

(๓.๒.๓) ระดับชั้นที่ ๓ (ระดับชั้นศูนย์ภูมิไทย)

(๔) ECO-TEC ๒๑ เป็นแนวคิดพื้นฐานของผู้จัดทำแผนแม่บท (ECO มาจากคำว่า
Ecology และ Economy ; TEC มาจากคำว่า Technology ; ๒๑ มาจาก
ศตวรรษที่ ๒๑) แนวคิด ECO-TEC ๒๑ นี้จะเน้นและกำหนดแผนแม่บทด้วยหลัก
๓ ประการคือ

(๔.๑) ความเหมาะสมทางด้านนิเวศน์และเศรษฐกิจ สะท้อนให้เห็นความยืดหยุ่น
ในการออกแบบที่ยืดหลักการลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการออกแบบ
ให้สามารถพัฒนาได้เป็นระยะๆ สามารถทำโครงการที่ใหญ่ให้ประหยัดได้
ด้วยการใช้สิ่งอำนวยความสะดวกร่วมกันและกระตุ้นให้มีความร่วมมือกัน

ระหว่างภาคเอกชนและภาครัฐ ภายใต้โครงสร้างบรรยากาศการดำรงชีวิต และการทำงานที่ดีมีคุณภาพ โดยให้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด ประหยัดพลังงาน มีพื้นที่เปิดโล่งขนาดใหญ่และลดมลพิษ

- (๔.๒) การใช้เทคโนโลยีระดับสูง หมายถึงการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการบริหารทรัพยากรซึ่งรวมทั้งเทคโนโลยีที่ใช้เพื่อประหยัดพลังงานและนำน้ำที่ใช้แล้วกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ การติดตั้งระบบสื่อสารที่ทันสมัยและการสร้างระบบสาธารณูปโภคที่เหมาะสม
- (๔.๓) ความสืบเนื่องต่อไปยังศตวรรษที่ ๒๑ เป็นการสร้างความมั่นใจว่าสมรรถภาพของแผนแม่บทจะสามารถรองรับความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วต่อไปในอนาคต
- (๕) กิจกรรมของแผนแม่บท มีความหลากหลายของกิจกรรม ซึ่งสะท้อนโดยหลักการ จัดสร้างอาคารในรูปแบบและวัตถุประสงค์ต่างๆ คือ
 - (๕.๑) กิจกรรมเชิงพาณิชย์ ประกอบด้วยอาคารสำนักงาน อาคารพักอาศัย โรงแรม ศูนย์การค้า ร้านค้าย่อย
 - (๕.๒) กิจกรรมกึ่งพาณิชย์ ประกอบด้วยศูนย์ภูมิไทย และสถานที่ราชการ เช่น สำนักงานเขต สถานีตำรวจ และสถานีดับเพลิง เป็นต้น
- (๖) ระยะเวลาการพัฒนา เนื่องจากโครงการมีพื้นที่พัฒนาขนาดใหญ่ ผู้จัดทำแผนแม่บทจึงจัดทำในลักษณะของการพัฒนาเป็นส่วนๆไป โดยมีระยะเวลาการพัฒนาต่อเนื่องทุกปีรวม ๑๓ ปี เริ่มพัฒนาโครงการด้านถนนพระราม ๔ ก่อน เนื่องจากเห็นว่ามีศักยภาพในการพัฒนาได้ก่อน และมีกำหนดระยะเวลาการเช่า ๓๐ ปี รวมระยะเวลาของโครงการทั้งสิ้น ๔๓ ปี
- (๗) ภูมิไทย เป็นแนวคิดในการจัดตั้งศูนย์ภูมิไทยขึ้นเพื่อเทอดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันเพื่อเป็นที่เชิดชูความสำเร็จทางด้านวัฒนธรรม ภูมิปัญญา และวิทยาศาสตร์ ซึ่งเกิดในรัชสมัยปัจจุบัน เป็นสถานที่อำนวยความสะดวกและจัด

แสดงสิ่งที่พระองค์ทรงสนพระราชหฤทัย ในลักษณะไม่แสวงหากำไร ประกอบด้วย อาคาร ๔ หลังและมีชั้นใต้ดินเป็นที่จอดรถ อาคารนั้นจัดเป็นกิจกรรม ๗ อย่าง คือ หอสังคีต หอภาพ โรงละคร ศูนย์มรดกวัฒนธรรมไทย โรงภาพยนตร์ ศูนย์วิทยาศาสตร์ และห้องสมุด ลักษณะของศูนย์ภูมิไทยนี้ผู้จัดทำแผนแม่บทจะให้ความสำคัญโดยถือเป็นจุดเด่นของโครงการนี้ ตัวกลุ่มอาคารจะมีการยกระดับเป็นชั้นๆ

- (๙) ภูมิสถาปัตยกรรม เนื่องจากการกำหนดให้พื้นที่เปิดโล่งมากโดยให้มีลักษณะภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมที่ดี ในการจัดทำแผนแม่บทจึงมีการจัดทำภูมิทัศน์หรือภูมิสถาปัตยกรรมให้มีลักษณะของกลุ่มต้นไม้เพื่อให้เกิดสวนสาธารณะขนาดใหญ่ร่วมกัน ซึ่งเชื่อมโยงสวนพาดิซีย์ ส่วนสำนักงานและสวนพักผ่อนเข้าด้วยกัน และแยกพื้นที่ส่วนกลางซึ่งเป็นความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยและพื้นที่ส่วนของผู้ลงทุนซึ่งเป็นความรับผิดชอบของผู้ลงทุนแต่ละราย และกำหนดให้แนวแกนเหนือ - ใต้เป็นส่วนไทย ๔ ชนิดคือ สวนพันธุ์ไม้หายาก สวนสมุนไพร สวนน้ำ และสวนไม้ดัดและไม้กระถาง
- (๙) แผนผังข้อกำหนดการพัฒนาเป็นเอกสารที่แสดงรายละเอียดของเงื่อนไขที่มหาวิทยาลัยจะจัดสร้างและดำเนินการทางด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการให้กับผู้ลงทุนหรือผู้เช่าที่ดิน ซึ่งจะต้องดำเนินการพัฒนาที่ดินภายใต้รูปแบบและการใช้ประโยชน์ทางสถาปัตยกรรมและภูมิสถาปัตยกรรมตามที่กำหนดเพื่อให้เกิดสอดคล้องซึ่งกันและกัน ทั้งระหว่างการพัฒนาของมหาวิทยาลัยกับผู้ลงทุนและระหว่างผู้ลงทุนแต่ละรายในพื้นที่โครงการ
- (๑๐) ผลตอบแทนที่มหาวิทยาลัยได้รับด้านตัวเงินมาจากการคัดเลือกผู้ลงทุนพัฒนา ซึ่งเปลี่ยนแปลงตามระยะเวลาโดยกำหนดไว้ว่ามหาวิทยาลัยจะสามารถจัดหาผู้ลงทุนได้ทั้งพื้นที่ภายใน ๑๐ ปี ทั้งนี้มหาวิทยาลัยจะได้ผลประโยชน์ตอบแทนวันทำสัญญาและค่าเช่ารายปี มหาวิทยาลัยมีภาระหน้าที่ในการจัดทำระบบสาธารณูปโภคในส่วนพื้นที่ส่วนกลางพร้อมกับการจัดหาผู้ลงทุน ผลตอบแทนสุทธิ

ของโครงการตลอดระยะเวลา ๔๓ ปีเฉลี่ยตามพื้นที่ที่ให้เขาจะเป็นเงินจำนวนสูง
มากซึ่งตัวเลขนี้ขึ้นอยู่กับสถานะเศรษฐกิจด้วย

สภามหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ ๕๗๘ เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๐ ได้
รับหลักการและให้ความเห็นเพิ่มเติมว่าแผนแม่บทในการพัฒนาที่ดินของมหาวิทยาลัยนี้เป็นเรื่อง
ที่นับว่าสำคัญที่สุด เพราะที่ดินของมหาวิทยาลัยเป็นที่ดินที่ได้รับพระราชทานมาเพื่อหา
ประโยชน์ไว้ใช้จ่ายเพื่อบำรุงการศึกษา มีคุณค่ามาก หากมีการบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพ
แล้วจะทำให้มหาวิทยาลัยสามารถเลี้ยงตัวเองได้อันจะทำให้มหาวิทยาลัยมีอิสระจากระบบราชการ
โดยมีอิสระทางด้านการเงินและการบริหาร จึงควรพิจารณาโครงการพัฒนาที่ดินตามแผนแม่บท
การพัฒนาที่ดินนี้อย่างรอบคอบเพื่อให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดแก่มหาวิทยาลัย เนื่องจากโครงการ
นี้เป็นโครงการระยะยาวมีระยะเวลายาวนานถึง ๔๓ ปี มหาวิทยาลัยจึงควรหาวิธีการกำหนด
เงื่อนไขและรูปแบบอาคารให้เหมาะสมเป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการพัฒนาและ
คำนึงระบบการจราจรด้วย

ส่วนการดำเนินการตามแผนแม่บทฉบับนี้ต้องชะลอออกไปเนื่องจากปัญหาวิกฤติทาง
เศรษฐกิจของประเทศซึ่งเป็นผลให้หาผู้ลงทุนรายใหญ่ในโครงการนี้ได้ยาก และทำให้
มหาวิทยาลัยได้รับผลตอบแทนต่ำ อย่างไรก็ตามการที่สถานการณ์ต่างๆเปลี่ยนแปลงไปอย่าง
มากในระยะเวลาหลังจากที่จัดทำแผนแม่บทฉบับนี้แล้วเสร็จ สภามหาวิทยาลัยจึงได้ตั้งข้อสังเกต
ในเวลาต่อมาว่าจำเป็นต้องมีการปรับแผนแม่บทอีกเมื่อจะดำเนินการตามแผนแม่บทฉบับนี้

๗. ผังแม่บท การใช้ที่ดินเขตการศึกษา (โครงการศึกษาปรับผังแม่บท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๑๐๐ ปี)

การพัฒนาด้านกายภาพในทางการศึกษาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ผ่านมาอาศัยแนวทางที่กำหนดใช้ในผังแม่บท ปี พ.ศ.๒๕๒๓ เป็นหลักในการดำเนินการ ถึงแม้ว่าในผังแม่บทดังกล่าวไม่ได้กำหนดแผนกลยุทธ์ในการดำเนินการในรายละเอียดแต่ก็นับได้ว่าการพัฒนาทางกายภาพของมหาวิทยาลัยเป็นไปตามหลักการและนโยบายรวมที่ค่อนข้างชัดเจน

การประเมินผังแม่บทเมื่อสิ้นแผนพัฒนาฯ ระยะที่ ๕ (๒๕๒๕ - ๒๕๒๙) พบอุปสรรคและปัญหาที่ต้องการการปรับปรุงแก้ไขให้ผังแม่บทมีความเหมาะสมและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ในปี ๒๕๓๐ มหาวิทยาลัยจึงได้แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อวางนโยบายการใช้ที่ดินและได้สรุปผลนำเสนอสภามหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติหลักการในเบื้องต้นเพื่อใช้เป็นกรอบในการปรับผังแม่บทสำหรับแผนพัฒนาฯ ระยะที่ ๗ (๒๕๓๕ - ๒๕๓๙) แต่ก็มีได้มีการดำเนินการปรับผังแม่บท จะมีในโอกาสต่อมาก็เพียงการศึกษาเพื่อวางผังการใช้ที่ดินในกลุ่มพื้นที่ของคณะหรือกลุ่มสาขาวิชาต่าง ๆ เมื่อมีแผนการก่อสร้างอาคารใหม่เท่านั้น ซึ่งทำให้การแก้ปัญหาต่าง ๆ ของผังแม่บทในภาพรวมยังมิได้มีการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบ

มหาวิทยาลัยจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาระบบการวางแผนและใช้ทรัพยากรด้านกายภาพซึ่งเป็นคณะหนึ่งในการดำเนินการตามแผนปฏิรูปที่ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ ๕๖๒ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๓๙ ซึ่งต่อมาคณะกรรมกรฯ ได้เสนอให้มีการปรับผังแม่บทและแผนการก่อสร้างอาคารในมหาวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์ให้ปรับผังแม่บทให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายในมหาวิทยาลัย รวมทั้งให้สัมพันธ์กับการพัฒนาพื้นที่เขตพาณิชย์ของมหาวิทยาลัย และพื้นที่ที่ส่วนราชการอื่นยืมใช้และพื้นที่โดยรอบ และให้เสนอแนวทาง มาตรการและแผนการดำเนินงานให้เกิดการพัฒนาตามผังแม่บทที่ได้วางไว้ให้สำเร็จผลเมื่อมหาวิทยาลัยครบ ๑๐๐ ปีในปี พ.ศ. ๒๕๕๙

* รายละเอียดปรากฏในบทที่ ๖ ของเอกสารนี้

การดำเนินการปรับผังแม่บทและแผนการก่อสร้างอาคารดังกล่าวนี้ได้ใช้ชื่อโครงการว่า "ผังแม่บท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๑๐๐ ปี" และได้มอบหมายให้คณะผู้ศึกษาโครงการนี้ ภายในกรอบงบประมาณค่าใช้จ่าย ๒,๖๖๐,๙๐๐ บาท

แนวคิดที่ใช้ประกอบการพิจารณาปรับผังแม่บทประกอบด้วย

- (๑) แนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัย โดยยึดจุดมุ่งหมายของมหาวิทยาลัยตามแผนระยะยาว ๑๕ ปี ทั้งในด้านความเป็นเลิศทางวิชาการและการบริหารในระดับนานาชาติ มีสภาพแวดล้อมบรรยากาศและวิถีชีวิตแห่งการเป็นชุมชนวิชาการ มีการเชื่อมโยงระหว่างสาขาวิชาต่าง ๆ มีระบบบริหารที่คล่องตัวเป็นอิสระและมีประสิทธิภาพ และสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและภาคเอกชน
- (๒) แนวคิดมหาวิทยาลัยอิสระ ที่มีการปฏิรูประบบบริหารและการจัดการทั้งระบบรวมถึงการจัดระบบบริหาร การปรับองค์กรและโครงสร้าง การใช้ประโยชน์ที่ดินและอาคาร การจัดการศึกษา และแผนแม่บทด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
- (๓) แนวคิดการใช้ที่ดินที่ส่วนราชการอื่นยืมใช้
- (๔) แนวคิดการประสานกับการใช้ที่ดินเขตพาณิชย์ซึ่งได้วางแผนแม่บทไว้แล้ว ทั้งในด้านการคมนาคม การใช้ที่ดินแบบผสมผสาน สาธารณูปโภค พื้นที่สีเขียว และศูนย์ภูมิไทย
- (๕) แนวคิดเรื่องมหาวิทยาลัยสีเขียว ทั้งในด้านความเขียวขจีของธรรมชาติและสภาพแวดล้อม ความสะอาดและสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย และความยั่งยืนจากการประหยัดพลังงาน การนำทรัพยากรที่ใช้แล้วมาใช้ใหม่ ความกลมกลืนกับธรรมชาติ

** คณะผู้ศึกษาในโครงการประกอบด้วย รศ.เดชา บุญค้ำ และ รศ.ดร.ณรงค์ อยู่ถนอม เป็นที่ปรึกษา รศ.ต่อพงศ์ ยมนาค เป็นหัวหน้าโครงการ ; สถาปนิก - รศ.ดร.วีระ สัจกุล รศ.ดร. บัณฑิต จุลาสัย อ.น.ท.ไตรวัฒน์ วิรัชศิริ ร.น. อ.กวีไกร ศรีหิรัญ และ อ.อดุลย์ศักดิ์ เจริญชัย ; .สถาปนิก - อ.ก๊ ษนิษฐานันท์ และ อ.ดร.พงศ์ศักดิ์ วัฒนสินธุ์ ; นักผังเมือง - อ.ดร.นพนนท์ ตาปนานนท์; นักเทคโนโลยีการศึกษา - ดร.ธิดิรัตน์ วิศาลเวทย์; วิศวกรไฟฟ้า - ผศ.ประสิทธิ์ พิทยพัฒน์ และ รศ.ดร.บัณฑิต เอื้ออาภรณ์ ; วิศวกรสุขาภิบาล - รศ.ดร.สุทธิรักษ์ สุจริตตานนท์ และ รศ.ดร.ธเวศ ศรีสถิตย์ ; วิศวกรเครื่องกล - รศ.ดร.คุณาวุฒิ ดำรงพลสิทธิ์ และ อ.ดร.คณิต รัตนวิเชียร; และวิศวกรจราจรขนส่ง - อ.ดร.สมพจน์ ศิริโสภณศิลป์

- (๖) แนวคิดและกลยุทธ์ของแผนแม่บทจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๑๐๐ ปี โดยยุทธศาสตร์ที่ประกอบด้วย การสร้างความเป็นผู้เชี่ยวชาญพิเศษเฉพาะเรื่อง การสร้างความเป็นศูนย์กลางนานาชาติ การสร้างความหลากหลายในโอกาสทางการศึกษาจากมหาวิทยาลัย การสร้างความมั่นคงทางการเงินระยะยาว การสร้างประสิทธิภาพเพื่อความเป็นเมืองวิชาการ และยุทธศาสตร์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

จากแนวคิดที่กำหนดข้างต้น จึงได้กำหนดเป็นกลยุทธ์การพัฒนามังแม่บท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๑๐๐ ปีขึ้น ประกอบด้วย ๑๓ กลยุทธ์ได้แก่

- กลยุทธ์ที่ ๑ การวางแผนพัฒนาทางกายภาพแบบยั่งยืน ครอบคลุมการใช้ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ การอนุรักษ์พลังงาน การกำจัดขยะและของเสีย การนำวัสดุเก่ากลับมาใช้ใหม่ การควบคุมมลพิษ การรักษาระบบนิเวศน์ การลดปัญหาภัยอันตรายและการสัญจรในมหาวิทยาลัย
- กลยุทธ์ที่ ๒ ความต้องการของผู้ใช้กลุ่มย่อยและความต่อเนื่องสอดคล้องของภาพรวมมหาวิทยาลัยโดยให้ความสำคัญในการจัดวางพื้นที่ส่วนกลางที่มีการใช้ร่วมกัน การกำหนดรูปทรงการออกแบบภายในอาคารและการจัดองค์ประกอบอาคารที่มีส่วนเสริมสร้างพื้นที่ภายนอกอาคารที่เหมาะสม การปรับแก้ปัญหาของพื้นที่และอาคารที่ไม่ได้มีการวางผังออกแบบที่ดีโดยการสร้างอาคารใหม่แทนที่อาคารเก่าที่ควรรื้อถอน
- กลยุทธ์ที่ ๓ มหาวิทยาลัยกับความเป็นเมืองวิชาการ รวมถึงความสัมพันธ์ที่ดีกับพื้นที่และชุมชนโดยรอบ และการวางแผนร่วมกันในพื้นที่รอยต่อเขตการศึกษาและพื้นที่โดยรอบ
- กลยุทธ์ที่ ๔ ความเหมาะสมของการใช้ที่ดินรวมถึงการกำหนดแผนการรื้อถอนอาคารที่ไม่เหมาะสม
- กลยุทธ์ที่ ๕ สัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัย โดยรักษาและส่งเสริมให้พื้นที่ศูนย์กลางที่เป็นสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยมีความเด่นชัดและให้มีคุณค่ายิ่งขึ้น
- กลยุทธ์ที่ ๖ คุณค่าและการใช้ประโยชน์ที่ดิน รวมถึงความเหมาะสมของที่ตั้งอาคารและการประเมินคุณค่าอาคารทั้งในเชิงประวัติศาสตร์และในเชิงสถาปัตยกรรม

- กลยุทธ์ที่ ๗ โครงสร้างที่ว่างในมหาวิทยาลัยโดยการสร้างความต่อเนื่องระหว่างพื้นที่ ทั้งสองฝั่งของมหาวิทยาลัย ด้วยการสร้างแนวการมองเห็นความต่อเนื่องของที่ว่างในแนวสำคัญนี้
- กลยุทธ์ที่ ๘ ภูมิทัศน์ในมหาวิทยาลัยโดยเฉพาะการเน้นถึงภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ให้เกิดความต่อเนื่องและเอกภาพโดยการใช้พืชพันธุ์และวัสดุคลุมดิน อย่างกลมกลืนสอดคล้อง และกำหนดแนวร่องสองข้างถนนหลักและ ถนนรองสำหรับเป็นกรอบในการก่อสร้างอาคารใหม่ในอนาคต
- กลยุทธ์ที่ ๙ มหาวิทยาลัยกับการอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม โดยเฉพาะการจัดพื้นที่รองรับกิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมให้เป็นกลุ่ม และกระจาย พื้นที่สำคัญๆ เพื่อเสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ของบุคลากรทุกฝ่ายใน มหาวิทยาลัย
- กลยุทธ์ที่ ๑๐ อาคารและสิ่งแวดล้อม รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างอาคารกับอาคาร และความสัมพันธ์ระหว่างอาคารกับที่ว่างโล่ง
- กลยุทธ์ที่ ๑๑ ระบบสัญจร รวมทั้งการปรับเปลี่ยนเส้นทางสัญจรทั้งระบบถนนและ ระบบทางเดิน
- กลยุทธ์ที่ ๑๒ ระบบป้าย เครื่องบอกสัญญาณ และป้ายบอกทิศทาง ให้เป็นระบบ และมาตรฐานเดียวกัน
- กลยุทธ์ที่ ๑๓ ระบบความปลอดภัยในมหาวิทยาลัย นับตั้งแต่สภาพแวดล้อมที่มีความปลอดภัยแก่ผู้ใช้ ความปลอดภัยในการใช้อาคาร การกระจายความหนาแน่นของพื้นที่กิจกรรม การกำหนดทางเข้าออกอาคารที่ชัดเจนและระบบ แสงสว่างที่พอเพียง ระบบการตรวจตราพื้นที่ และระบบแจ้งเหตุฉุกเฉิน

ในที่สุดสภามหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ ๖๐๕ เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ ได้รับทราบและให้ความเห็นชอบในผังแม่บทจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๑๐๐ ปี ตามแนวคิดและกลยุทธ์ข้างต้น ผังแม่บทนี้ประกอบด้วยแผนผังรวมทั้งสิ้น ๑๕ รายการ ได้แก่

- ผังการใช้ที่ดิน
- ผังแนวความคิดการกระจายความหนาแน่นในบล็อกใหม่
- ผังทางเดินเท้า
- ผังระบบถนนและที่จอดรถ
- ผังแนวความคิดระบบขนส่งรวมภายในมหาวิทยาลัย
- ผังแนวแกนสีเขียว
- ผังภูมิทัศน์
- ผังตำแหน่งศูนย์บริการกลางของมหาวิทยาลัย
- ผังแนวท่อประปา
- ผังแนวท่อระบายน้ำหลัก
- ผังเขตบริการบำบัดน้ำเสีย
- ผังแนวความคิดการกำหนดจุดพักผ่อน
- ผังระบบไฟฟ้าแรงสูงหลัก ๒๔ kV
- ผังบริเวณสำหรับสายไฟแรงสูงหลัก ๒๔ kV
- ผังแนวเชื่อมโยงระบบเครือข่ายสื่อสารและคอมพิวเตอร์

ดังนั้นเมื่อสภามหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ ๕๘๗ เมื่อ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๑ อนุมัติในหลักการให้จัดตั้งสำนักวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา และในการประชุมครั้งที่ ๕๘๘ เมื่อ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๔๑ ได้อนุมัติระเบียบว่าด้วยสำนักวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา ซึ่งถือเป็นการจัดตั้งสำนักวิชาอย่างเป็นทางการ มหาวิทยาลัยจึงได้รับมอบอาคารในการใช้งานของมศว.พลศึกษาคืนมาเป็นส่วนแรก และได้ปรับปรุงอาคารดังกล่าวจนกระทั่งเปิดใช้เป็นที่ทำการและใช้ในการเรียนการสอนของสำนักวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา ตั้งแต่วันที่ ๒๕๔๒ เป็นต้นมา พื้นที่และอาคารส่วนที่เหลือทั้งหมดกำหนดส่งมอบคืนพร้อมกันภายในเดือนมีนาคม ๒๕๔๔

๘.๒ พื้นที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตปทุมวัน ขอยืมใช้

จากการเจรจากับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในคราวเดียวกับกรณีวิทยาเขตพลศึกษา มหาวิทยาลัยก็ได้ขอคืนพื้นที่ที่วิทยาเขตปทุมวันซึ่งได้ยืมใช้พร้อมทั้งอาคารเดิม ซึ่งไม่ได้มีการเรียนการสอนต่อไปแล้ว ยกเว้นในส่วนที่เป็นโรงเรียนสาธิตฯ ที่ยังมีการเรียนการสอนอยู่ โดยมหาวิทยาลัยผ่อนผันให้ยืมใช้พื้นที่ได้โดยต้องแจ้งและได้รับอนุญาตจากมหาวิทยาลัยทุกครั้งที่มีการก่อสร้างหรือต่อเติมดัดแปลงสิ่งก่อสร้างใดๆ และมหาวิทยาลัยยินดีให้ความร่วมมือประสานงานทางวิชาการด้วย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้ส่งมอบคืน ๓ อาคารได้แก่อาคาร ๓ อาคาร ๔ และ เรือนไม้ห้องสมุดเมื่อเดือนกันยายน ๒๕๔๑ และสภามหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ ๕๘๘ เมื่อ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๔๑ ได้อนุมัติงบประมาณเป็นกรณีพิเศษ จำนวน ๑๓.๕ ล้านบาท เป็นค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงอาคารทั้ง ๓ หลังเพื่อให้แล้วเสร็จทันใช้ในการเรียนการสอนของ คณะศิลปกรรมศาสตร์ภายในภาคการศึกษาปลายของปีการศึกษา ๒๕๔๑ นั้นเอง

กำหนดการส่งมอบอาคารที่เหลือทั้งหมดคืนแก่มหาวิทยาลัยเป็นวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๔๓ ซึ่งมหาวิทยาลัยจะได้เร่งรัดปรับปรุงอาคารและสถานที่ที่รับมอบคืนมานั้นให้ทันการเรียนการสอนของคณะศิลปกรรมศาสตร์ในภาคการศึกษาต้นของปีการศึกษา ๒๕๔๓ ต่อไปโดยเฉพาะอาคาร ๕ ซึ่งเป็นอาคารสูง ๕ ชั้น

อย่างไรก็ดี มหาวิทยาลัยยังคงต้องรักษาข้อตกลงเดิมซึ่ง มศว. ได้อนุญาตให้สำนักงาน ปลัดทบวงมหาวิทยาลัยได้ขอยืมใช้พื้นที่ชั้นที่ ๖ และชั้นที่ ๕ บางส่วน เป็นที่ตั้งของสำนักงาน บริหารโครงการเงินกู้เพื่อพัฒนาอุดมศึกษาในส่วนของธนาคารโลกและธนาคารเพื่อการพัฒนา เอเชีย ซึ่งการยืมใช้นี้จะสิ้นสุดตามอายุโครงการคือประมาณปี ๒๕๔๖ และต้องส่งมอบทั้ง หมดคืนให้มหาวิทยาลัย

๘.๓ พื้นที่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตอุเทนถวาย

มหาวิทยาลัยได้พิจารณาการใช้ประโยชน์ที่ดินที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยให้สถาบัน เทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตอุเทนถวายเช่าเป็นสถานที่ทำการมาตั้งแต่ปี ๒๕๓๗ และล่าสุด หมดอายุสัญญาเช่าในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๑ ซึ่งมหาวิทยาลัยได้ต่อสัญญาเช่าเป็นรายปี อีกครั้งหนึ่งถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๒ ทางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตอุเทนถวายมี แผนการย้ายไปทำการยังที่ใหม่ ณ ตำบลศาลายา อำเภอนครชัยศรี โดยจัดตั้งเป็นวิทยาเขต ศาลายากับจะดำเนินการปรับวิทยาเขตอุเทนถวายเป็นศูนย์การศึกษาระดับปริญญาตรีและ บัณฑิตศึกษาต่อไป มหาวิทยาลัยพิจารณาเห็นว่าสมควรที่จะยุติการให้เช่าที่ดินต่อไปด้วยตาม ความจำเป็นในการใช้ประโยชน์ที่ดินตามวัตถุประสงค์เดิม ดังนั้นจึงได้เตรียมความพร้อมในการ เข้าใช้ที่ดินภายหลังหมดสัญญาเช่า โดยได้วิเคราะห์และเสนอให้กำหนดวัตถุประสงค์ของการใช้ ที่ดินพื้นที่นั้นในขั้นต้นดังนี้

- ก. เป็นสถานที่สอนหลักสูตรสาขาวิชาเทคโนโลยีการก่อสร้างเพื่อเตรียมกำลังคนด้าน การบริหารการก่อสร้างและงานที่เกี่ยวข้อง สนองความต้องการของประเทศที่คาดว่าจะมีภายหลังการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ โดยจัดเป็นหลักสูตรใหม่แทรกแผนพัฒนาฯ ระยะที่ ๘
- ข. เป็นสถานที่ทำการของสำนักวิชาเทคโนโลยีการก่อสร้าง ซึ่งเป็นหน่วยงานใหม่ที่จะ จัดตั้งขึ้นรับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนและการวิจัยในสาขาวิชาเทคโนโลยีการก่อสร้าง
- ค. สำนักวิชาเทคโนโลยีการก่อสร้างดำเนินการเป็นหน่วยวิชาขนาดเล็ก มีคณาจารย์ ประจำและบุคลากรสนับสนุนวิชาการจำนวนจำกัดเท่าที่จำเป็น โดยประสานงาน

และได้รับความช่วยเหลือจากคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และ
คณาจารย์พิเศษอีกจำนวนหนึ่ง

หลักการดังกล่าวนี้ได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่
๕๘๖ เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๑ และได้รับอนุมัติให้ดำเนินการได้เมื่อครบอายุสัญญา
เช่าที่ดินในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๒ แล้ว ส่วนรายละเอียดเกี่ยวกับแผนดำเนินการและการ
ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อวัตถุประสงค์อื่นเพิ่มเติมได้มอบหมายให้อธิการบดีไปดำเนินการต่อไป

สถานการณ์ของกรณีนี้จนถึงปัจจุบันได้ดำเนินการตามที่สภามหาวิทยาลัยวินิจฉัยไว้ โดยได้
มีการเจรจาทวิภาคีกับผู้บริหาร อาจารย์ ศิษย์เก่าของสถาบันฯ และผู้บริหารระดับสูงในกระทรวง
ศึกษาธิการหลายครั้งซึ่งเป็นที่เข้าใจตรงกันในหลักการ แต่คงต้องใช้เวลาในการทำความเข้าใจ
กับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายอีกระยะหนึ่ง นอกจากนั้นมหาวิทยาลัยก็ได้ขอให้มีคณะทำงานเตรียมการ
พัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรีสาขาวิชาเทคโนโลยีการก่อสร้างโดยมีอาจารย์จากคณะ
สถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะอื่น ๆ เข้าร่วมทำงานด้วย ส่วนการ
เตรียมเสนอหลักสูตรเข้าแทรกแผนพัฒนาฯ ระยะที่ ๘ นั้น คงต้องชะลอไปและควรจัดไว้ในแผน
พัฒนาฯ ระยะที่ ๙ เนื่องจากทบวงมหาวิทยาลัยไม่มีนโยบายให้ขอเปิดหลักสูตรแทรกแผนพัฒนาฯ
ระยะที่ ๘ อีก และเพื่อให้การเตรียมการในเรื่องนี้เป็นไปโดยราบรื่น มหาวิทยาลัยได้จัดต่ออายุ
สัญญาเช่าที่ดินพื้นที่นี้ออกไปอีก ๑ ปีถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๓

๘.๔ โครงการจัดตั้งสถานีไฟฟ้าย่อยของการไฟฟ้านครหลวง

จากการที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต้องใช้ไฟฟ้าในเขตการศึกษาเพิ่มขึ้นอย่างมากจนเกิน
ขีดความสามารถในการจ่ายไฟฟ้าของการไฟฟ้านครหลวง ซึ่งเป็นผลจากการพัฒนาทางกาย
ภาพโดยเฉพาะการก่อสร้างอาคารขนาดใหญ่ในช่วงปลายแผนพัฒนาฯ ระยะที่ ๗ และในระยะ
แผนพัฒนาฯ ระยะที่ ๘ มหาวิทยาลัยจึงได้ประสานงานขอให้การไฟฟ้านครหลวงจัดไฟฟ้าเพิ่ม
ให้ตามความต้องการซึ่งจำเป็นต้องตั้งสถานีไฟฟ้าย่อยขึ้นใหม่โดยการไฟฟ้านครหลวงขอให้
มหาวิทยาลัยจัดสรรพื้นที่ให้ ทั้งนี้การไฟฟ้านครหลวงเป็นผู้ลงทุนในการก่อสร้างและรับภาระใน
การดูแลและบำรุงรักษา การดำเนินการนี้ไม่เพียงแต่จะทำให้มหาวิทยาลัยมีปริมาณไฟฟ้าใช้

อย่างเพียงพอเท่านั้น แต่ยังเป็นกรเพิ่มประสิทธิภาพและความเชื่อถือได้ของระบบไฟฟ้าในพื้นที่ การศึกษาของมหาวิทยาลัยด้วย

คณะกรรมการดำเนินการออกแบบและก่อสร้างอาคารของมหาวิทยาลัยได้พิจารณาแล้ว เห็นควรกำหนดพื้นที่ให้การไฟฟ้านครหลวงจัดตั้งสถานีไฟฟ้าย่อยที่บริเวณฝั่งตะวันตก หัวมุมจุฬาฯ ซอย ๙ ติดกับจุฬาฯ ซอย ๔๒ ติดกับอาคารจามจุรี ๙ (หรืออาคารจามจุรี ๖ เดิม) ซึ่ง มหาวิทยาลัยเตรียมการก่อสร้างเป็นอาคารจอดรถและพื้นที่ทำการบางส่วน ในโครงการนี้การไฟฟ้านครหลวงตกลงเช่าที่ดินระยะยาวจากมหาวิทยาลัยประมาณ ๒๐๐ ตารางวา ภายใต้เงื่อนไขเดียวกับที่ใช้อยู่ในการเช่าที่ดินซึ่งเป็นที่ตั้งของสถานีไฟฟ้าย่อยปทุมวันในปัจจุบัน

สภามหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ ๖๐๑ เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๒ ได้รับทราบเกี่ยวกับโครงการนี้ และในปัจจุบันโครงการนี้อยู่ในขั้นเตรียมการเพื่อลงนามในสัญญาเช่าที่ดินและการไฟฟ้านครหลวงจะได้ดำเนินการก่อสร้างต่อไป

๘.๕ โครงการขยายเขตการศึกษา อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

มหาวิทยาลัยได้เสนอสภามหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ ๕๗๕ เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๐ เพื่อทราบว่าตามที่มูลนิธินิสิตเก่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ซื้อสิทธิที่ดินจากรัฐโดยรอบป่าสงวนประมาณ ๕๐๐ ไร่ เพื่อมอบให้มหาวิทยาลัยขยายเขตการศึกษา ซึ่งที่ประชุมสภามหาวิทยาลัย ครั้งที่ ๕๑๐ เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๓๔ ได้รับทราบ และเนื่องจากเกรงปัญหาเรื่องพระราชพิสดูจึงได้ฝากไว้กับมูลนิธินิสิตเก่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยก่อน และให้มหาวิทยาลัยพิจารณาแนวทางการใช้ประโยชน์ที่ดิน กับให้ดำเนินการขออนุญาตกรมป่าไม้เพื่อขอใช้ประโยชน์ที่ดินป่าสงวนที่ติดกับที่ดินของมูลนิธิฯ พร้อมทั้งให้ศึกษาข้อมูลจากคณะและสถาบันที่มีความจำเป็นต้องใช้พื้นที่เพื่อจัดทำกิจกรรมที่ไม่สามารถทำได้ในบริเวณมหาวิทยาลัยปัจจุบัน มหาวิทยาลัยจึงได้มอบหมายให้รองศาสตราจารย์ ดร.ชูเกียรติ วิเชียรเจริญ ดำเนินการแทนมหาวิทยาลัยในการยื่นคำขอใช้ประโยชน์ที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ บริเวณป่าเขาโป่ง ป่าเขาถ้ำเสือ ตั้งแต่เดือนมิถุนายน ๒๕๓๗ และปัจจุบันนี้ได้เสนอขอใช้ประโยชน์ในที่ดินป่าสงวนจากกรมป่าไม้จำนวน ๒,๕๙๒ ไร่ ซึ่งเมื่อรวมกับที่ดินในส่วนของมูลนิธิฯ แล้ว

มหาวิทยาลัยจะมีที่ดินเพื่อโครงการขยายเขตการศึกษาจำนวน ๓,๐๙๒ ไร่ และมหาวิทยาลัยจะ
ได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาแผนการใช้ประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวให้มีประ
สิทธิภาพสูงสุดต่อไป

๘.๖ การใช้ที่ดินของมหาวิทยาลัยในโครงการรถไฟฟ้าใต้ดิน

สภามหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ ๕๗๕ เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๐
รับทราบข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้ที่ดินของมหาวิทยาลัยในโครงการรถไฟฟ้าใต้ดินขององค
การรถไฟฟ้ามหานครสายห้วยขวางถึงหัวลำโพง บริเวณเส้นทางถนนพระรามที่สี่ ซึ่งมีจุด
กระทบกับที่ดินของมหาวิทยาลัย ๒ จุดหลักคือ

- (๑) บริเวณด้านหน้าของโครงการพัฒนาที่ดินหมอน ๒๐ จะก่อสร้างอาคารเป็นทาง
ขึ้นลงเพื่อลอดใต้ถนนพระรามที่สี่ไปเชื่อมกับสถานีสามย่านซึ่งอยู่หน้าวัดหัวลำโพง
ฝั่งตรงข้าม คาดว่าจะใช้พื้นที่ประมาณ ๕๐๐ ตารางเมตร
- (๒) บริเวณปากซอยจุฬาฯ ๕ ด้านถนนพระรามที่สี่ ปัจจุบันเป็นตึกแถว จะใช้เนื้อที่
ก่อสร้างประมาณ ๑๕๐ ตารางเมตร (ประมาณตึกแถว ๓ คูหา) เพื่อก่อสร้าง
intervention shaft สำหรับระบายอากาศและการย้ายคนยามฉุกเฉิน ซึ่งตำแหน่ง
ก่อสร้างนี้เดิมเคยกำหนดไว้ที่ฝั่งตรงข้าม แต่ในปัจจุบันได้ย้ายมาฝั่งที่ดินของ
มหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยจึงได้ศึกษาข้อมูลและพยายามเจรจากับองค์การรถไฟฟ้ามหานคร เพื่อ
มิให้มีผลกระทบต่อกรรมสิทธิ์ในที่ดินของมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยได้แจ้งให้สภามหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ ๕๘๗ เมื่อวันที่
๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๑ ทราบถึงความคืบหน้าในการดำเนินการว่าในที่สุดพื้นที่ก่อสร้างของโครง
การรถไฟฟ้าใต้ดินนั้นจะใช้พื้นที่ประมาณ ๒๒๐ ตารางวา เพื่อสร้างอาคารทางขึ้นลงในบริเวณ
พื้นที่หมอน ๒๐ และประมาณ ๖๔.๗ ตารางวา เพื่อก่อสร้างอาคารปล่องระบายอากาศใน
บริเวณพื้นที่จุฬาฯ ซอย ๕ โดยตกลงกันเป็นการทำสัญญาเช่า แผนการบังคับใช้กฎหมายเวน
คืนที่ดิน มีระยะเวลาเช่าคราวละ ๓๐ ปี อัตราค่าเช่าจ่ายครั้งเดียว ๓๕,๓๗๕,๖๒๕ บาท
โดยอัตราค่าเช่าจะเปลี่ยนแปลงตามพื้นที่ใช้งานจริง ซึ่ง รฟม. จำเป็นต้องเช่าใช้พื้นที่ก่อสร้าง

ก่อน รฟม. และมหาวิทยาลัยจึงจัดทำบันทึกข้อตกลงก่อนทำสัญญาเช่า และได้ลงนามข้อตกลงเมื่อ ๗ สิงหาคม ๒๕๔๑

ต่อมาเมื่อ รฟม. ขออนุมัติการจ่ายเงินจากสำนักงบประมาณ ได้รับการทักท้วงว่าการใช้ที่ดินทั้งสองจุดนี้ควรเป็นการใช้อย่างถาวร จึงให้ รฟม. ไปดำเนินการตามกฎหมายเวนคืน รฟม. และมหาวิทยาลัยได้เจรจากัน และได้ขอยุติว่า การเวนคืนนั้นไม่อาจจะทำได้ เพราะเป็นที่ดินราชการ แต่เพื่อให้สามารถเบิกจ่ายเงินตอบแทนให้มหาวิทยาลัยได้ จึงตกลงเปลี่ยนรูปแบบจากการเช่าเป็นการให้ใช้ที่ดินตลอดไปเท่าที่ยังใช้เพื่อวัตถุประสงค์เดิมอยู่ สำนักงบประมาณจึงเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรีขออนุมัติใช้เงินจากค่าจัดกรรมสิทธิ์ที่ดินซึ่งตั้งไว้สำหรับการเวนคืนมาจ่ายให้มหาวิทยาลัยเป็นค่าเช่าที่ดิน (โดยไม่เวนคืน) เป็นกรณีพิเศษ

ในการเตรียมเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีนั้น กระทรวงการคลังได้มีความเห็นโต้แย้งสิทธิของมหาวิทยาลัยในการทำสัญญาให้ใช้ที่ดินเป็นการตลอดไปและสิทธิในการรับเงิน เพราะถือว่าเป็นที่ราชพัสดุ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าประชุมหารือหน่วยงานส่วนใหญ่เห็นว่าเมื่อไม่มีความชัดเจนก็ควรจะเสนอเรื่องให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาวินิจฉัยประเด็นที่ได้แย้งกันอยู่ อย่างไรก็ตาม มหาวิทยาลัยเห็นว่าการเสนอเรื่องให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาวินิจฉัยจะไม่เกิดผลดีกับทั้งรฟม.และมหาวิทยาลัย เพราะจะทำให้กระบวนการเนิ่นช้าออกไปอีกมากและจะมีประเด็นเรื่องที่ราชพัสดุขึ้นมาอีก จึงได้เข้าชี้แจงต่อเลขาธิการคณะรัฐมนตรีและขอคำปรึกษาว่าจะดำเนินการในทางอื่นให้เกิดประโยชน์แก่ทุกฝ่ายได้ดีกว่าหรือไม่ ซึ่งได้รับคำแนะนำว่าเห็นพ้องที่รฟม. และมหาวิทยาลัยตกลงให้เช่าที่ดินต่อกัน และเป็นสิ่งกระทำได้อยู่แล้วตามกฎหมายและตามทางปฏิบัติที่ส่วนราชการอื่นเคยกระทำ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงจะเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้องค์การรถไฟฟ้ามหานคร (รฟม.) ไปทำเป็นสัญญาเช่าระยะยาวครั้งละ ๓๐ ปี และให้คู่สัญญาตกลงกันในเรื่องค่าเช่าและดำเนินการต่อไปได้ โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีอีก ทั้งนี้ ให้ต่อสัญญาได้ตามวัตถุประสงค์เดิมของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และองค์การรถไฟฟ้ามหานคร และกำหนดเงื่อนไขในการต่อสัญญาครั้งต่อไปว่าการจะเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขใดๆ ในสัญญาเช่าจะต้องได้รับความเห็นชอบจาก

คณะรัฐมนตรีด้วย ก็น่าจะสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของทุกฝ่าย และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยก็สามารถดำเนินการไปได้ทันทีเพราะเป็นการจัดหาผลประโยชน์มาให้จ่ายในกิจการของมหาวิทยาลัย ซึ่งขณะนี้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยสามารถดำเนินการได้อยู่แล้วตามระเบียบทบวงมหาวิทยาลัยว่าด้วยการจัดหาผลประโยชน์ในพระราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๒ และหากให้ดำเนินการในแนวนี้โครงการขององค์การรถไฟฟ้ามหานครก็จะได้ดำเนินการต่อไปและผู้เช่าเดิมของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยก็จะได้รับการชดใช้โดยไม่ชักช้า ซึ่งกระทรวงการคลังพิจารณาตามแนวทางข้อเสนอของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแล้วเห็นว่า เป็นแนวทางที่เหมาะสมไม่ขัดต่อกฎหมายในพระราชพัสดุ และน่าจะสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของทุกฝ่าย

ในขณะนี้รฟม.และมหาวิทยาลัยกำลังเร่งดำเนินการให้เป็นไปตามมติกรม.ดังกล่าว

๘.๗ การใช้ที่ดินที่อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ และโครงการดารารัถิรมย์

ความเดิมเกี่ยวกับที่ดินแปลงนี้เป็นพื้นที่ซึ่งพระราชชายาเจ้าดารารัศมีในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงใช้เป็นที่พักเมื่อได้รับพระบรมราชานุญาตจากพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวให้เสด็จกลับจากกรุงเทพฯ ในปี พ.ศ. ๒๔๕๗ หลังจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จสวรรคตแล้ว ได้ทรงสร้างพระตำหนักบนที่ดินดังกล่าวเป็นที่ประทับและปฏิบัติพระกรณียกิจ โดยประทานชื่อว่าพระตำหนักดารารัถิรมย์ ในปี พ.ศ. ๒๔๙๒ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในขณะนั้นสังกัดกระทรวงศึกษาธิการได้ตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดหาที่ดินในการขยายการศึกษาสู่ภูมิภาคตามนโยบายของรัฐบาล และเลือกได้ที่ดินแปลงดังกล่าว โดยซื้อจากทายาทของพระราชชายาเจ้าดารารัศมีในราคา ๓๕๐,๐๐๐ บาท และมีการซื้อขายโอนกันอย่างถูกต้อง

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๙๓ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนเขต ๕ มีความจำเป็นทางยุทธศาสตร์ที่จะต้องจัดตั้งค่ายในพื้นที่ที่มีสาธารณูปโภคพื้นฐาน และอยู่ติดกับที่ว่าการอำเภอแมริม จึงได้เจรจาขอยืมใช้ที่ดินแปลงนี้จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำหรับใช้เป็นที่ตั้งกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนเขต ๕

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการรังวัดที่ดินเพื่อขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (นส. ๓) ปรากฏเป็นเนื้อที่ทั้งหมด ๕๙ ไร่ ๑ งาน ๘๓ ตารางวา และต่อมาได้เปลี่ยนเป็นโฉนดเลขที่ ๒๑๙๑๑ เล่ม ๒๒๐ หน้า ๑๑ เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๓๘ สภาพปัจจุบันกรมสำรวจยังมีความจำเป็นต้องขอยืมใช้พื้นที่และอาคารบางส่วนต่อไป และเมื่อวันที่ ๑๗ - ๒๒ ตุลาคม ๒๕๔๐ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ทำการสำรวจพบว่าพื้นที่บางส่วนไม่ได้ใช้งานแล้ว รวมทั้งพื้นที่ตั้งพระตำหนักดารารัถมีย์ ซึ่งเคยใช้เป็นกองอำนวยการ ปรากฏอยู่ในสภาพทรุดโทรม สมควรเร่งรัดบูรณะปฏิสังขรณ์ รวมทั้งพระอนุสาวรีย์พระราชชายาเจ้าดารารัศมี สวนเจ้าสหายและบริเวณและต้นลิ้นจี่ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี ได้ทรงปลูกไว้ และสมควรขอคืนพื้นที่บางส่วนพร้อมทั้งอาคารเพื่อพัฒนาไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาวิจัย มหาวิทยาลัยจึงได้ทำโครงการดารารัถมีย์ขึ้นโดยมีเป้าหมายหลักคือการบูรณะพระตำหนักดารารัถมีย์ และการพัฒนาที่ดินเพื่อใช้ประโยชน์ในการศึกษาวิจัยต่อไป การบูรณะพระตำหนักเป็นไปตามแนวทางอนุรักษ์ โดยรักษาสวนประกอบอาคารและรวบรวมสิ่งของเครื่องใช้อันเกี่ยวเนื่องกับพระราชชายาเจ้าดารารัศมี สำหรับตกแต่งพระตำหนักดารารัถมีย์ ให้อยู่ในสภาพใกล้เคียงกับที่เคยเป็นในอดีตมากที่สุด รวมทั้งบูรณะปรับปรุงบริเวณและภูมิทัศน์ให้สัมพันธ์กับอาคารพระตำหนักฯ โดยใช้งบประมาณยืมสิบล้านบาท ซึ่งส่วนหนึ่งมาจากการบริจาคและการหารายได้จากกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ

ส่วนการพัฒนาที่ดินพร้อมทั้งอาคารที่ได้รับคืนมาจากกรมสำรวจบ้างแล้วเพื่อใช้ประโยชน์ทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยนั้นจะได้ทำการศึกษาโดยรายละเอียดเพื่อกำหนดเป็นแผนงานและโครงการต่อไป ทั้งนี้กรมสำรวจได้ตกลงจะทยอยส่งคืนพื้นที่พร้อมทั้งอาคารที่จะไม่ยืมใช้ประโยชน์แล้วในโอกาสต่อไปด้วย

สภามหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ ๕๘๐ เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๐ ได้รับทราบและอนุมัติโครงการดารารัถมีย์ และต่อมาสภามหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ ๕๙๕ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๔๒ ได้อนุมัติการจัดตั้งกองทุนพระตำหนักดารารัถมีย์ และอนุมัติระเบียบว่าด้วยการบริหารกองทุนฯ เพื่อเป็นรากฐานในการดำเนินการตามโครงการนี้ต่อไป อนึ่งกองทุนพระตำหนักดารารัถมีย์นี้ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ทรงรับไว้ในพระอุปถัมภ์ด้วย

จุฬารของเรา

"จุฬารของเรา" เป็นหนังสือชุด เพื่อบันทึกรวบรวม เนื้อหาสาระ แนวคิดทิศทางการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย รวมทั้งกิจกรรมสำคัญๆ ที่เกิดขึ้นภายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยของเรา ซึ่งล้วนแล้วแต่แสดงให้เห็นถึงวิวัฒนาการ ทางด้านต่างๆที่เกิดขึ้นภายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ของเรา ในท่ามกลางกระแสของการเปลี่ยนแปลง ปฏิรูป การอุดมศึกษา หน่วยงาน องค์กรทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยในขั้นต้นหนังสือนี้จะ เรียงลำดับตามความสำคัญ โดยอาจไม่เรียงตามวันเวลา ของกิจกรรมที่เกิดขึ้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยหวังว่าคณะ หน่วยงานและ ท่านผู้อ่านที่ได้รับหนังสือนี้จะเก็บรวบรวมไว้เป็นชุดเพื่อ ความสมบูรณ์ของอรรถสาระจาก "จุฬารของเรา" ใน แต่ละลำดับซึ่งมีแตกต่างกันไป

เนื้อหา : ศาสตราจารย์ เทียนฉาย กิระนันท์

รวบรวมจัดพิมพ์ : สำนักงานสารนิเทศ

พิมพ์ที่โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โทร. ๒๑๔๓๕๖๓-๕, ๒๑๕๓๖๑๒

นาง ศรินทิพย์ นิมิตรมงคล ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา มีนาคม ๒๕๔๓